



VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TIEKĖJO ABC



VIEŠŪJŲ
PIRKIMŲ
TARNYBA



Turinys

Turinys	1
Santrumpos	2
Įvadas	3
1. Pasiruošimas dalyvauti viešajame pirkime	3
Kas gali būti tiekėju?	3
Registracija CVP IS.....	4
Kaip sužinoti apie viešuosius pirkimus?	5
2. Pasiūlymų rengimas	8
3. Pasiūlymų teikimas	19
4. Viešojo pirkimo rezultatai	22
5. Pretenzijų teikimas	24
6. Sutarties vykdymas	27
Patarimai tiekėjams	29
Nuorodų atmintinė	29
Dokumento versijos	30



Santrumpos

[BVPŽ](#) – Bendrasis viešųjų pirkimų žodynas

[CK](#) – Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas

[CVP IS](#) – Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema

[Direktyva 2014/24/ES](#) – 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinta Direktyva 2004/18/EB

[Direktyva 2014/25/ES](#) – 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinta Direktyva 2004/17/EB

EK – Europos Komisija

ES – Europos Sąjunga

ESTT – Europos Sąjungos Teisingumo Teismas

[EBVPD](#) – Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas

LR – Lietuvos Respublika

[MVPTA \(Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas\)](#) – Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“

[PI](#) (Pirkimų įstatymas) – Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas

Pirkimo sutartis – viešojo pirkimo sutartis pagal VPĮ arba pirkimo sutartis pagal PĮ

Pirkimo vykdytojas – perkančioji organizacija (**PO**), vykdanči viešuosius pirkimus pagal VPĮ, arba perkantysis subjektas (**PS**), vykdančis pirkimus pagal PĮ

PVM – pridėtinės vertės mokestis

[VMI](#) – Valstybinė mokesčių inspekcija

[VPĮ](#) – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas

[VPT](#) – Viešųjų pirkimų tarnyba

Įvadas

Praktikoje pastebima, kad smulkaus ir vidutinio verslo atstovai, bandantys dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, dažnai susiduria su įvairiais nesklandumais. Dažnu atveju šių nesklandumų priežastimi tampa turimos informacijos ir žinių, susijusių su viešųjų pirkimų procedūromis, stoka. Taip pat dauguma naujų verslo subjektų nedrįsta dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, vengdami neaiškių, sudėtingų procedūrų ir administracinės naštos.

Atsižvelgiant į tai ir skatinant smulkaus ir vidutinio verslo subjektus drąsiau dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, VPT parengė TIEKĖJO ABC, kuriame aiškiai ir paprastai paaiškinama, ką turėtų žinoti tiekėjas, prieš pradėdamas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose. Šiame dokumente nurodomos dažniausiai pasitaikančios tiekėjų klaidos, pateikiami praktiniai pavyzdžiai bei šiuo metu tiekėjams aktuali teismų praktika. Dokumente pateikta informacija gali naudotis tiekėjai, norintys dalyvauti pirkimuose, atliekamuose pagal VPĮ, PĮ ar MVPTA.¹

1. Pasiruošimas dalyvauti viešajame pirkime

Kiekvienas verslo subjektas, siekiantis dalyvauti viešajame pirkime, turėtų žinoti, kad prekių, paslaugų ar darbų pardavimas viešajam sektoriui skiriasi nuo įprastos verslo praktikos. Taip yra todėl, kad pirkimo vykdytojai, atlikdami viešuosius pirkimus, naudoja valstybės lėšas, o racionaliam šių lėšų naudojimui užtikrinti pasitelkiamas administracinės kontrolės mechanizmas. Lietuvoje, kaip ir visoje Europos Sąjungoje, viešųjų pirkimų² teisinius santykius reguliuoja bendrieji ir specialieji teisės aktai, todėl procedūros griežtai reglamentuotos. Imperatyviai nustatomi prekių, paslaugų ar darbų atrankos kriterijai, pirkimų sąlygos, pasiūlymo pateikimo terminai ir kt.

Viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus galite rasti [čia](#), o susipažinus su viešųjų pirkimų sistema, verslo subjektui svarbu įvertinti realias savo galimybes dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, atsižvelgiant į įmonės gaminamas ar tiekiamas prekes, teikiamas paslaugas ar atliekamus darbus bei kitus svarbius kriterijus, tokius kaip įmonės finansinė padėtis, turima teisė verstis tam tikra veikla, turima patirtis ir turimi specialistai.

Kas gali būti tiekėjas?

Tiekėjais vadinami ūkio subjektai, kurie rinkoje siūlo atlikti darbus, tiekti prekes ar teikti paslaugas. Jais gali būti:

- fizinis asmuo (*pavyzdžiui, asmuo vykdomas individualią veiklą pagal pažymą, asmuo besiverčiantis veikla pagal verslo liudijimą taip pat gali būti tiekėju ir dalyvauti viešuosiuose pirkimuose (jeigu atitinka konkrečiame pirkime keliamus reikalavimus)*;
- privatusis ar viešasis juridinis asmuo ar jų padalinys;
- kita organizacija ar jos padalinys;
- asmenų grupė (įskaitant laikinas ūkio subjektų asociacijas).³

¹ Atkreipiame dėmesį, kad PS mažos vertės pirkimus atlieka pagal savo pasitvirtintas taisykles, kurių turinys nėra atskleidžiamas šiame dokumente.

² Šiame dokumente sąvoka „viešieji pirkimai“ bus naudojama kalbant tiek apie viešuosius pirkimus pagal VPĮ, tiek apie pirkimus pagal PĮ.

³ VPĮ 2 str. 36 p.

Pavyzdžiui, darželiui tiekti daržoves gali tiek uždaroji akcinė bendrovė, individuali įmonė ar mažoji bendrija, tiek ir ūkininkas ar fizinis asmuo, vykdamas individualią veiklą pagal pažymą.

VPĮ ir PĮ nėra nustatyta, kiek laiko turi būti įregistruota įmonė, kad galėtų dalyvauti viešuosiuose pirkimuose. Dalyvauti viešuosiuose pirkimuose galima iškart įregistravus įmonę. Žinoma, pasiūlymai teikiami pagal konkretaus pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus, kuriuose, be kita ko, tiekėjams gali būti nustatomi pašalinimo pagrindai (draudimas dalyvauti esant teistumui, skoloms VMI ir t. t.), keliami kvalifikacijos reikalavimai (turima teisė verstis veikla, finansinis ir ekonominis, techninis ir profesinis pajėgumas)⁴. Tam tikrais atvejais gali būti keliami kvalifikacijos reikalavimai, kurių naujai įsteigta įmonė ir neatitiks, todėl tiekėjas galėtų teikti pasiūlymus tik tokiuose viešuosiuose pirkimuose, kuriuose atitinka keliamus reikalavimus arba viešuosiuose pirkimuose, kuriuose jokie kvalifikacijos reikalavimai nenustatomi.

Svarbu, kad tiekėjas galėtų pasiūlyti tas prekes, paslaugas ar darbus, kurie numatyti pirkimo dokumentuose. Tiekėjai negali siūlyti, jų nuomone, panašių prekių, paslaugų ar darbų, jei viešajame pirkime nenurodyta, jog leidžiama teikti alternatyvius pasiūlymus⁵.

Tiekėjų pasiūlymai vertinami pagal tai, ar tiekėjo siūloma prekė, paslauga ar darbai atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus pirkimo objektui. Taip pat vertinama, ar tiekėjo siūloma kaina nėra per didelė ir pirkimo vykdytojui nepriimtina. Tiekėjams svarbu atsiminti, jog tai, kad jų pasiūlymas buvo atmestas dėl per didelės kainos, nėra pirkimo vykdytojo priekaištas tiekėjo pasiūlymui ar to pasiūlymo trūkumas – pirkimo vykdytojas paprastai negali sudaryti pirkimo sutarties su tiekėju, kurio pasiūlyme nurodyta kaina yra didesnė negu jis buvo numatęs išleisti tam pirkimui, net jeigu tiekėjo pasiūlyta kaina ir atitinka rinkos kainas, o tiekėjas, jo nuomone, pasiūlė pačią geriausią įmanomą kainą.

Registracija CVP IS

CVP IS yra VPT administruojama informacinė sistema, kuria naudojantis vykdomi viešieji pirkimai bei dalyvaujama juose. Pirkimo vykdytojai pirkimus, kurių numatomos sudaryti pirkimo sutarties vertė viršija 15 000,00 (penkiolika tūkstančių) eurų be PVM, paprastai privalo vykdyti elektroniniu būdu per CVP IS⁶. Elektroniniuose viešuosiuose pirkimuose gali dalyvauti tik tie tiekėjai, kurie yra registruoti CVP IS. CVP IS internetinis adresas yra <https://pirkimai.eviesiejiipirkimai.lt/>.

Registracija ir naudojimas CVP IS yra **nemokami**. Tiekėjas, norėdamas pirmą kartą prisijungti prie CVP IS, pirmiausia turi užpildyti [registracijos formą](#). Paspaudus aktyvią nuorodą „[Užpildyti registracijos formą](#)“ atsiras organizacijos registracijos anketa. Naujos registracijos patikrinamos ir patvirtinamos ne ilgiau nei per 3 darbo dienas. Daugiau informacijos galite rasti: [Kaip tapti CVP IS naudotoju?](#)

Tiekėjo registracija vykdoma vieną kartą, o užmiršus slaptažodį, galima pasinaudoti funkcija „[Pamiršote slaptažodį](#)“.

⁴ VPĮ 46 str., 47 str., 50 str., 51 str., PĮ 59 str.

⁵ VPĮ 43 str., PĮ 56 str.

⁶ Jeigu mažos vertės neskelbiamas pirkimas atliekamas Pirkimų įstatymo 79 straipsnio 1 dalies 3 punkte, 3 dalies 1, 2 ir 4 punktuose ar 5 ir 6 dalyse nustatytais sąlygomis ar į mažos vertės neskelbiamą pirkimą kviečiamas tik vienas tiekėjas, reikalavimo pirkimus vykdyti elektroniniu būdu per CVP IS gali būti nesilaikoma.

Atkreipiame dėmesį kad fiziniai asmenys, advokatų kontoros, užsienio tiekėjai ar kitos organizacijos, neturinčios juridinio asmens kodo, taip pat gali registruotis CVP IS, laukelyje „Įmonės kodas“ įrašius žodį „b/n“.

Siekiant palengvinti tiekėjų registracijos procesą, VPT yra [parengusi skaidres](#), kuriose atsakoma į dažniausiai iškylančius klausimus, susijusius su registracija CVP IS ir [mokomąjį filmuką](#). Pastaruoju metu pastebimas labai išaugęs užsienio įmonių susidomėjimas Lietuvoje organizuojamais viešaisiais pirkimais. Juose dalyvauja tiek fiziniai, tiek juridiniai asmenys iš viso pasaulio. Pažymėtina, kad šie asmenys, norėdami dalyvauti organizuojamuose pirkimuose, taip pat privalo užsiregistruoti CVP IS. Registracijos forma anglų kalba yra [čia](#). CVP IS gali užsiregistruoti ir tos įmonės, kurios nepriklauso Europos Sąjungai (*pavyzdžiui, Kinija*), tačiau tam tikrų pirkimų atveju tokioms įmonėms gali būti apribota galimybė (uždrausta) dalyvauti konkrečiame pirkime.

Kaip sužinoti apie viešuosius pirkimus?

Kai tiekėjas jau užsiregistravęs CVP IS ir pasiruošęs dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, jam tampa aktualu, kaip sužinoti informaciją apie planuojamus ir šiuo metu vykdomus pirkimus.

Informacija apie šiuo metu paskelbtus pirkimus

Visa tiekėjui aktuali informacija apie skelbiamus pirkimus talpinama CVPP tinklapyje <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/>. Paprastai pirkimo vykdytojas, pradėdamas pirkimo procedūras⁷, paskelbia skelbimą apie pirkimą, taip kviesdamas tiekėjus jame dalyvauti (išskyrus tam tikrus atvejus, kai pirkimas gali būti vykdomas viešai neskelbiant⁸).

Viešųjų pirkimų skelbimų prenumerata

Tiekėjas, norintis sekti pirkimus, turi galimybę užsakyti jam aktualių skelbimų RSS prenumeratą pagal įmonės veiklos sritį. Skelbimus galima filtruoti pagal tam tikras prekių, paslaugų ar darbų rūšis, t. y. pagal BVPŽ kodus. Mokomąją medžiagą rasite čia: [„Viešųjų pirkimų skelbimų prenumerata RSS būdu Internet Explorer naršyklėje“](#), [„Viešųjų pirkimų prenumerata RSS būdu Google Chrome naršyklėje“](#) ir [mokomajame filmuke „Kaip užsiprenumeruoti pirkimų skelbimus RSS būdu“](#). Užsiprenumeravę informaciją, CVPP skelbimų santrauką gausite tiesiai į nurodytą el. paštą.

Neskelbiami pirkimai

Tiekėjams dažnai kyla klausimas, kodėl kai kurie pirkimai nėra matomi viešai. Svarbu pažymėti, kad kai kuriais atvejais pirkimai gali būti viešai neskelbiami ir (arba) vykdomi ne CVP IS priemonėmis. Ne CVP IS priemonėmis gali būti vykdomi pirkimai, atliekami neskelbiamos apklausos būdu⁹, išskyrus tam tikrus [Mažos vertės pirkimų tvarkos apraše](#)¹⁰ nurodytus atvejus, arba tam tikrais atvejais pirkimai atliekami neskelbiamų derybų būdu. *Pavyzdžiui, neskelbiamas gali būti toks pirkimas, kurio numatoma pirkimo sutarties vertė neviršija 15 000,00 Eur (be PVM)*¹¹. Šiems pirkimams pasiūlymai gali būti teikiami paštu, elektroniniu paštu, telefonu ar kitaip, kadangi perkančioji organizacija tokią apklausą gali atlikti žodžiu arba raštu, apklausdama pasirinktą tiekėjų skaičių (bei pasirinktus tiekėjus). Taip yra todėl, kad tokio pirkimo

⁷ VPĮ 29 str. 1 d., PĮ 41 str. 1 d.

⁸ VPĮ 31 str. 1 ir 2 d., VPĮ 71 str. ir MVPTA 24.2.1-24.2.28, PĮ 44 str. 1 ir 2 d., PĮ 79 str.

⁹ Neskelbiama apklausa – mažos vertės pirkimo būdas, kai pirkimo vykdytojas kreipiasi į tiekėją (tiekėjus), kviesdamas pateikti pasiūlymus (skelbimas neskelbiamas CVP IS priemonėmis). Neskelbiama apklausa gali būti atliekama žodžiu arba raštu.

¹⁰ Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas (patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. IS-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“)

¹¹ Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 24.2.1 p.

vertė, palyginti, nėra didelė¹² ir yra siekiama kuo labiau supaprastinti pirkimo procedūras, neapkraunant pirkimo vykdytojų neproporcinga administracine našta.

Mažos vertės neskelbiamų pirkimų atveju tiekėjas neturi galimybės pamatyti, kada toks pirkimas yra vykdomas¹³. Jeigu tiekėjui tampa žinoma apie vykdomą neskelbiamą pirkimą, tiekėjas gali pateikti prašymą pirkimo vykdytojui pakviesti jį į šį pirkimą, o pirkimo vykdytojas tam tikrais atvejais **gali**, tačiau niekada neturi prievolės, sutikti su tiekėjo pateiktu prašymu – tai sprendžia pats pirkimo vykdytojas.

Pirkimo vykdytojai, ruošdamiesi vykdyti viešąjį pirkimą, atlieka rinkos tyrimą¹⁴, kurio metu ieško jiems tinkamų tiekėjų, lygina paslaugų kainas ir pan., todėl tiekėjai, siekdami būti pakviesti dalyvauti tokiuose pirkimuose, turėtų pasirūpinti informacijos apie savo veiklą sklaidą, visų pirma internete.



Dažnai pirkimo vykdytojai, taupydami laiką bei dėl savo patogumo, tiekėjų ieško būtent CVP IS. [CVP IS pirkimo vykdytojai mato tik tuos tiekėjus, kurie yra užsiregistravę šioje sistemoje.](#) Taigi, tiekėjams rekomenduojama registruotis sistemoje, nes taip atsiranda daugiau galimybių būti pastebėtiems ir pakviestiems dalyvauti neskelbiamame pirkime.

Informacija apie planuojamus vykdyti pirkimus

Tiekėjams, siekiantiems iš anksto susiplanuoti, kokiuose pirkimuose norėtų dalyvauti, naudinga jau metų pradžioje žinoti potencialius užsakovus.

Tiekėjai turi tokią galimybę, kadangi VPĮ 26 str. 1 d. ir PĮ 38 str. 1 d. pirkimo vykdytojams numatyta pareiga parengti ir patvirtinti planuojamų atlikti einamaisiais kalendoriniais metais pirkimų planus ir pagal VPT nustatytus reikalavimus ir tvarką ne vėliau kaip iki kovo 15 d. CVP IS paskelbti planuojamų atlikti pirkimų suvestinę.

Pažymėtina, kad pirkimų planas ir pirkimų suvestinė nėra tas pats¹⁵ Pirkimų planas yra pirkimo vykdytojo vidinis dokumentas. Tuo atveju, jeigu pirkimo vykdytojas vykdo tik mažos vertės pirkimus, jis neturi prievolės rengti metinio pirkimo plano ir skelbti suvestinės.

Jeigu pirkimo vykdytojas vykdo ne tik mažos vertės pirkimus, bet ir supaprastintus, tarptautinės vertės pirkimus, jis privalo rengti pirkimų planus, tačiau gali į juos neįtraukti mažos vertės pirkimų ir neskelbti jų suvestinėje.

Supaprastinti ir tarptautiniai skelbimai privalo būti įtraukti į metinį pirkimų planą, kuris yra skelbiamas tinklapyje <https://cvpp.eviesiejiipirkimai.lt/PlannedProcurement/List>, taip pat gali būti skelbiami pirkimo vykdytojo internetinėje svetainėje, specialiai tam skirtoje skiltyje.

Taigi, CVP IS tiekėjai gali matyti informaciją apie planuojamus vykdyti supaprastintus ir tarptautinius pirkimus, t. y. apie pirkimus vykdomus pagal VPĮ ir PĮ, kai prekių ir paslaugų pirkimų numatoma vertė yra 70 000 eurų be PVM ir didesnė arba darbų numatoma vertė yra 174 000 be PVM ir didesnė.

Skelbimų galima ieškoti [čia](#) pagal pirkimo objekto rūšį ar pirkimo vykdytojo pavadinimą.

¹² Lyginant su daugiau kaip 8 mlrd. eurų suma, kasmet Lietuvoje išleidžiama viešiesiems pirkimams.

¹³ Naudojantis CVP IS taip pat gali būti vykdomi ir neskelbiami pirkimai, tokiu atveju juos mato tik tie tiekėjai, kurie yra pakviesti į tokį pirkimą.

¹⁴ Plačiau apie rinkos tyrimą žr. [„Rinkos konsultacijos: iššūkiai ir galimybės“](#)

¹⁵ [DUK](#)

Rinkos konsultacijos

Tiekėjas užsiprenumeravęs skelbimus (žr. 5 psl. *Skelbimų prenumerata*) gauna ir pranešimus apie rinkos konsultacijas. Rinkos konsultacijas pirkimo vykdytojai skelbia dar neprasidėjus pirkimui. Jų tikslas yra informuoti tiekėjus apie planuojamą pirkimą ir išsiaiškinti įvairius su pirkimo objektu susijusius klausimus, rinkoje egzistuojančius sprendinius, pasiruošti pirkimui ir parengti kuo aiškesnę ir konkurenciją užtikrinančią techninę specifikaciją bei kitus pirkimo dokumentus. Kvietime į rinkos konsultacijas yra nurodoma konsultacijos vykdymo tvarka ir etapai. Tam tikrais atvejais rinkos konsultacijas pirkimo vykdytojai privalo¹⁶ vykdyti, kitais atvejais – jos yra neprivalomos.

Tiekėjus skatiname aktyviai įsitraukti į rinkos konsultacijas ir atsakyti į užduotus klausimus, nes geriausias rezultatas pasiekiamas tuomet, kai tarp pirkimo vykdytojo ir tiekėjo vyksta geranoriškas bendradarbiavimas. Jeigu suinteresuotas pirkimu tiekėjas aktyviai dalyvauja rinkos konsultacijose, tai gali būti naudinga ne tik pirkimo vykdytojui, bet ir pačiam tiekėjui. Po rinkos konsultacijų, kai išsiaiškinami visi probleminiai klausimai, dažniausiai skelbiamas pirkimas, kurio sąlygos būna aiškios ir nedviprasmiškos.

Visos rinkos konsultacijos yra skelbiamos [čia](#). Kaip nurodyta žemiau pateiktame paveikslėlyje, paieška galite naudotis skelbimo formos laukelyje nurodę „Rinkos konsultacija“.

The screenshot shows the procurement portal interface. At the top, there is a navigation bar with links: "Pirkimų skelbimai iki 2017 m. liepos 1 d", "Sutartys", "Ataskaitos", "Metinis pirkimų planas", "Nepatikimi tiekėjai", "Kuro pirkimai", and "VPĮ 23 str. įmonės". Below the navigation bar, the main content area is titled "Pirkimų skelbimai nuo 2017 m. liepos 1 d.". There is a search bar with "Visi" selected and "Ieškoti" buttons. On the right, there is a "Rūšiuoti:" dropdown menu set to "Nepasirinkta" and a "Filtras" section. The "Filtras" section includes "Pirkimo objekto rūšis" (set to "Visi"), "Procedūros tipas" (set to "Visi"), "Skelbimo tipas" (set to "Visi"), and "Skelbimo forma" (set to "Rinkos konsultacija"). A dropdown menu for "Skelbimo forma" is open, showing options: "Visi", "Supaprastinti skelbimai (be MV)", "Tarptautiniai skelbimai", "Mažos vertės (MV) pirkimo skelbimai", "Techninių specifikacijų projektas", and "Rinkos konsultacija" (which is checked and circled in red). Below the filters, there is a list of procurement notices. The first notice is "Techninių specifikacijų projektas" with details: "Pirkimo vykdytojas: Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos", "Skelbimo tipas: Skelbimas apie pirkimą", "Pirkimo numeris: 470255", "Skelbimo kodas: 2020-626650", "Pasiūlymų pateikimo terminas: 2020-02-10", and "Paskelbimo data: 2020-01-23". The second notice is "Vaistų ir medicinos priemonių pirkimas" with details: "Pirkimo vykdytojas: Vilijampolės socialinės globos namai", "Skelbimo tipas: Skelbimas apie pirkimą", "Pirkimo numeris: 470243", "Skelbimo kodas: 2020-606357", "Pasiūlymų pateikimo terminas: 2020-01-29", and "Paskelbimo data: 2020-01-23". The third notice is "Taksi paslaugos" with details: "Pirkimo vykdytojas: Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba", "Skelbimo tipas: Skelbimas apie pirkimą", "Pirkimo numeris: 470239", "Skelbimo kodas: 2020-693718", "Pasiūlymų pateikimo terminas: 2020-01-30", and "Paskelbimo data: 2020-01-23".

Atkreipkite dėmesį, kad svetainėje <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/> simboliais T ir RK pažymėtos procedūros (žr. iliustraciją žemiau) iš tiesų nėra pirkimai, jais pirkimo vykdytojai dar nieko neperka, todėl teikti kainos pasiūlymų juose nereikia. Šios procedūros, tai galimybė padėti pirkimo vykdytojams geriau pasiruošti pirkimui, pateikti pastabas ir pasiūlymus būsimo pirkimo sąlygoms. Pretenzijos šiose procedūrose negali būti teikiamos.

¹⁶ Rinkos dalyvių konsultacijos yra privalomos pirkimo, apie kurį turi būti skelbiama, išskyrus mažos vertės pirkimą, atveju, jeigu per paskutinius 12 mėnesių atliekant paskutinį tokių pačių ar panašių prekių, paslaugų ar darbų pirkimą, apie kurį buvo privaloma skelbti, išskyrus mažos vertės pirkimą, nebuvo gauta nė viena arba gauta tik viena tinkama paraiška ar pasiūlymas (VPĮ 27 str. 1 d. 1 p., PĮ 39 str. 1 d. 1 p.)

Vaizdų valdymo sistemos techninės specifikacijos projektas

Pirkimo vykdytojas: Pirkimo vykdytojo pavadinimas
Skelbimo tipas: Skelbimas apie pirkimą
Pirkimo numeris: 4800000



Skelbimo kodas: 2020-000000
Pasiūlymų pateikimo terminas:
2020-04-14
Paskelbimo data: 2020-04-03

Programinės įrangos pirkimo rinkos konsultacija

Pirkimo vykdytojas: UAB „Pirkimo vykdytojas“
Skelbimo tipas: Skelbimas apie pirkimą
Pirkimo numeris: 480001



Skelbimo kodas: 2020-000001
Pasiūlymų pateikimo terminas:
2020-04-24
Paskelbimo data: 2020-04-03

2. Pasiūlymų rengimas

Pasiruošimas pasiūlymų rengimui

Jeigu tiekėjas rado pirkimą, kuris jam tinkamas pagal BVPŽ kodą – tai tik pradžia. Prieš rengdamas pasiūlymus, tiekėjas turėtų atidžiai išnagrinėti pirkimo dokumentus ir įvertinti viską, ko juose reikalaujama. Nors iš pirmo žvilgsnio pagal tą patį BVPŽ kodą paskelbti pirkimai gali atrodyti panašūs, tačiau pasigilinus gali paaiškėti, kad pirkimo dokumentuose numatyti reikalavimai labai skiriasi. *Pavyzdžiui, gali būti numatytas tiekėjui netinkamas reikalavimas prekių galiojimo terminui arba prekių pristatymo dažnumui, dėl kurių pirkimas tiekėjui gali tapti nepatrauklus.*

Pavyzdžiui, perkančioji organizacija yra darželis, nutolęs nuo miesto centro, o pirkimu siekiama įsigyti nedidelį prekių kiekį, kuris turės būti pristatomas kartą per savaitę. Šiuo atveju tiekėjas įvertinęs reikalavimus, gali priimti sprendimą nedalyvauti pirkime dėl jam netinkamų pirkimo sąlygų.

Kasacinio teismo išaiškinimai bei jų taikymas viešųjų pirkimų praktikoje suponuoja poreikį tiekėjams išsamiai ir atidžiai susipažinti su visais viešojo pirkimo dokumentais bei juose iškeltais reikalavimais, juolab, kad gali skirtis ne tik skirtingų pirkimo vykdytojų vykdomų pirkimų, bet ir to paties pirkimo vykdytojo pakartotinai atliekamo pirkimo sąlygų turinys¹⁷.

Labai svarbu pirkimo dokumentus išsinagrinėti kuo detaliau ir atsakingiau, kadangi teikiamas pasiūlymas turi visiškai atitikti pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus. Atkreipkite dėmesį, kad pasiūlymams parengti reikalingos sąlygos gali būti ne tik pirkimo skelbime ir bendrosiose sąlygose, bet ir jų prieduose – pasiūlymo formoje, techninėje specifikacijoje, techniniame projekte, pirkimo sutarties projekte.

Pirkimo dokumentus paprastai sudaro Skelbimas apie viešąjį pirkimą ([žr. pavyzdį](#)) ir pirkimo sąlygos, kuriose paprastai pateikiama:




- Bendro pobūdžio informacija apie pirkimo vykdytoją;
- Informacija apie tai, kaip reikia pateikti pasiūlymą;
- Tiekėjų pašalinimo pagrindai ([žr. pavyzdį](#));
- Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai ([žr. pavyzdį](#));
- Pasiūlymo forma;
- EBVPD (angl. ESPD) deklaracijos forma;
- Techninė specifikacija;

¹⁷ <http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=fe9aa3b7-1609-421a-a369-c899b9fd5bf1>

- Pirkimo sutarties projektas arba esminės būsimos pirkimo sutarties sąlygos;
- Informacija apie pasiūlymų vertinimo kriterijus;
- Pasiūlymų vertinimo tvarka.

Pirkimo sąlygų turinys, išsamumas bei jose keliami reikalavimai gali skirtis ir tai priklauso nuo daugelio aplinkybių, pavyzdžiui:

- Skirtingi reikalavimai taikomi mažos vertės pirkimams, tarptautinės vertės pirkimams ir supaprastintiems (ne mažos vertės) pirkimams.

Supaprastinti pirkimai <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/> svetainėje matomi pažymėti Lietuvos vėliavėle (su arba be M raidės:  arba ) , o tarptautinės vertės (ne supaprastinti) – Europos Sąjungos vėliavėlės simboliu .

Pirkimo pavadinimas

Pirkimo vykdytojas: Perkančiosios organizacijos pavadinimas

Skelbimo tipas: Skelbimas apie pirkimą

Pirkimo numeris: 000000



Skelbimo kodas: 2020-000000

Pasiūlymų pateikimo terminas:

2020-01-20

Paskelbimo data: 2020-01-06

- Sąlygos skirsis organizacijai pirkimą vykdant atviro konkurso, riboto konkurso, derybų ar kitais būdais. Pirkimo būdas matomas skelbime apie pirkimą (žr. [pavyzdį](#)), taip pat kituose pirkimo dokumentuose.
- Skirtingo tipo organizacijoms taikomi skirtingų įstatymų reikalavimai. *Pavyzdžiui, Lietuvos geležinkelių, oro uostų, vandens tiekimą, šilumos gamybą vykdančių įmonių pirkimai ir jų sąlygos gali skirtis nuo daugelio kitų organizacijų (ministerijų, tarnybų, mokyklų, ligoninių) vykdomų pirkimų.* Informacija apie taikytiną reglamentavimą matoma skelbime apie pirkimą, kuriame matomas arba tekstas „Komunalinės paslaugos“ (tai nereiškia, kad perkamos komunalinės paslaugos), arba tekstas: „Pirkimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu“ ([žr. pavyzdį](#))

Pasitaiko situacijų, kai rengdamas viešojo pirkimo sąlygas, techninę specifikaciją ar pirkimo sutarties projektą, pirkimo vykdytojas neturi specifinių žinių, susijusių su pirkimo objektu, ir dėl to suformuluoja neaiškias, neišsamias, neproporcingas ar net nelogiškas sąlygas. Tiekėjai tokias situacijas neretai



klaidingai interpretuoja kaip piktybišką ar net korupcinį pirkimo vykdytojo elgesį, vis dėlto rekomenduotina tokiose situacijose elgtis ramiai, nedaryti skubotų išvadų bei kreiptis į pirkimo vykdytoją nurodant pastebėtus trūkumus ar prašant pateikti tam tikros reikalingos informacijos.

Svarbu! Jeigu tiekėjas pastebi, kad pirkimo dokumentų sąlygos yra netikslios, dviprasmiškos, neproporcingos ar diskriminuojančios, jis turi teisę prašyti, kad pirkimo vykdytojas paaiškintų (patikslintų) neaiškius (netikslius) pirkimo dokumentų (įskaitant techninę specifikaciją) reikalavimus ar juos pakeistų.

Tiekėjai turi stengtis išsiaiškinti visus jiems kilusius neaiškumus pirkimo dokumentų sąlygose prieš pateikiant pasiūlymą tam, kad galėtų priimti sprendimą, ar jie yra pajėgūs pateikti pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus atitinkantį pasiūlymą.

Pirkimo sąlygų tikslinimas ir paaiškinimas

Dėl pirkimo sąlygų paaiškinimo ar patikslinimo tiekėjai gali kreiptis ribotą laiką nuo pirkimo dokumentų paskelbimo. Tiekėjui pavėluotai pateikus paklausimą, pirkimo vykdytojas gali teisėtai atsisakyti į jį pateikti savo atsakymus.

Kiek laiko likus iki pasiūlymų termino pabaigos tiekėjai gali užduoti klausimus ar pateikti pasiūlymus dėl pirkimo dokumentų sąlygų, priklauso nuo atliekamo pirkimo vertės:

- Tarptautinės vertės ir supaprastintų pirkimų atveju, **terminas turi būti nustatytas pirkimo dokumentuose**;
- Mažos vertės pirkimų atveju šis terminas yra **2 darbo dienos iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos**.

Paskelbus pirkimo dokumentus ir gavus tiekėjų prašymus juos paaiškinti, patikslinti, ar gavus pretenziją dėl pirkimo dokumentų, pirkimo vykdytojai, nepasibaigus pasiūlymų pateikimo terminui, gali pakeisti, patikslinti pirkimo dokumentus.

Tarptautinių pirkimų atveju negali būti atliekami esminiai pirkimų dokumentų pakeitimai, todėl norint juos atlikti pirkimo vykdytojas turi nutraukti pirkimo procedūras, o atlikus pirkimų dokumentų pakeitimus, jei pirkimo objektas vis dar aktualus, iš naujo skelbti pirkimo procedūras¹⁸.

Bet kuriuo atveju pirkimo dokumentuose nustatyti reikalavimai gali būti tikslinami tik iki vokų su pasiūlymais atplėšimo, ir bet kuriuo atveju **gauti pasiūlymai vertinami pagal pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus ir tvarką**. Taigi, prieš teikiant pasiūlymą svarbu skirti laiko ir išsinauginėti, ar pirkimo sąlygos yra aiškiai suprantamos ir tinkamos, kadangi **suėjus pasiūlymo pateikimo terminui, pirkimo dokumentuose nustatytos sąlygos negali būti koreguojamos**. Tiekėjai turi būti aktyvūs, pamatę netikslumus, perteklinius reikalavimus ar nesutikdami su pirkimo dokumentuose nustatytais reikalavimais, teikti klausimus, prašymus dėl pirkimo dokumentų tikslinimo ar pretenzijas VPĮ ir pirkimo sąlygose nustatyta tvarka ir terminais. Jei tiekėjai nesikreipia į pirkimo vykdytoją su klausimais ar prašymais, tai tiekėjui pateikus pasiūlymą laikoma, kad jis pirkimo sąlygų aiškumo ir turinio nekvestionavo.

Dalyvaudamas pirkime, tiekėjas turėtų įvertinti viešojo pirkimo **sutarties projekto** nuostatas, pagal kurias laimėjimo atveju tektų vykdyti pirkimo sutartį. Dažnai tiekėjas tik laimėjęs pirkimą pamato, kad pirkimo sutartimi jam tenka neproporcingai didelė įsipareigojimų ir rizikos dalis arba yra kitų nuostatų, su kuriomis tiekėjas nenori sutikti. Tokiu atveju tiekėjas kreipiasi į pirkimo vykdytoją, prašydamas koreguoti pirkimo sutartį, tačiau pirkimo vykdytojas to daryti nebegali dėl imperatyvaus VPĮ/PĮ nustatyto draudimo keisti viešojo pirkimo sutartį, kurios projektas buvo pirkimo dokumentų sudedamoji dalis, ir galiausiai ginčai tarp tiekėjų ir pirkimo vykdytojų kyla ten, kur jų galėtų nebūti.



Svarbu atkreipti dėmesį, kad atsisakius sudaryti pirkimo sutartį, iš tiekėjo gali būti pareikalauta atlyginti pirkimo vykdytojo patirtus nuostolius, todėl pirkime tiekėjai turėtų dalyvauti tik tada, kai jie yra įsitikinę, kad laimėję pirkimą, yra pasirengę sudaryti pirkimo sutartį be jokių išlygų ar sąlygų ir ją vykdyti taip, kaip nurodyta pirkimo dokumentuose.

¹⁸ VPĮ 36 str. 6 d.

Pasiūlymų rengimas

Tiekėjas, įvertinęs visas pirkimo dokumentuose numatytas sąlygas, susipažinęs su viešojo pirkimo sutarties projektu ir pasitikslinęs dėl visų neaiškių reikalavimų gali pradėti rengti pasiūlymą, kurį teiks konkrečiame pirkime. Rengiant pasiūlymą raginame tiekėjus atkreipti dėmesį į žemiau nurodytus patarimus.

1. Tiksliai nurodykite siūlomą prekę.

Jeigu Jūsų siūloma prekė pirkimo vykdytojo keliamus reikalavimus atitinka tik su papildomu priedėliu (priedu, moduliu, pasirinkimu („option“), kurio standartinėje komplektacijoje nėra, pasiūlyme nurodykite ne tik reikalaujamus siūlomos prekės duomenis (gamintoją, pavadinimą, modelį, ar pan.), tačiau ir aiškiai nurodykite, kad siūlote ir reikiamas savybes užtikrinti padėsiantį priedą (nurodykite jo gamintoją, pavadinimą, modelį ir kitus duomenis). Lygiai taip pat detalizuokite, kurį prekės modelį ir modifikaciją siūlote, jeigu tas pats prekės modelis turi modifikacijas ar skirtingus variantus, kurių charakteristikos skiriasi.


Pavyzdžiui, žemiau matoma, kad prekę, kurios modelis C5985 yra galima skirtingų konfigūracijų (skiriasi jų savybės, kainos), galima pasirinkti plotį bei atlošo tipą, taigi siūlant šią prekę nepakanka nurodyti modelio C5985, tačiau reikia detalizuoti, ar siūloma C5985 M45 T16 ar C5985 M65 T16 ar C5985 M45 T17 ar C5985 M65 T17.

C5985

Reference: C5985M45T16 41 Blanc

GTIN-13: 8435593208342

3 section electric twin pillar grey frame table M45 62x192 T16

WIDTH	<input type="text" value="M45 62x192"/> M45 62x192 M65 70x192 (+96.80€)
HEADREST TYPE i	<input type="text" value="T16"/> T16 T17 (+181.50€) * on request
COLOR i	41 Blanc 
QUANTITY	<input type="text" value="1"/>

2. Nurodykite visus ūkio subjektus, kurių pajėgumais remiamasi.

Visi ūkio subjektai, kurių pajėgumais (kvalifikacija) tiekėjas ketina remtis, turi būti išviešinti teikiant pasiūlymą, tiekėjui kartu su savo EBVPD pateikiant ir šių ūkio subjektų EBVPD.

Jeigu paaiškėja, kad tiekėjas, nenurodęs, jog remiasi kitų ūkio subjektų pajėgumais (kvalifikacija), pats neatitinka pirkimo dokumentuose aiškiai ir nedviprasmiškai suformuluotų kvalifikacijos reikalavimų, jis neįgyja teisės po pasiūlymų pateikimo termino pabaigos pasitelkti (nurodyti) naujų ūkio subjektų tam, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus.



Taigi, nurodykite visus asmenis, specialistus, ekspertus, taip pat įmones, su kuriomis bendradarbiausite, kurių dokumentus (atestatus, darbų patirtį, diplomus, gyvenimo aprašymus ir t.t.) teikiate ar vėliau teiksite, ketindami įrodyti, jog turite sutarčiai vykdyti reikiamus pajėgumus bei personalą. Nenurodytų įmonių ir asmenų Jums vėliau nebus leista nurodyti siekiant pagrįsti atitiktį nustatytiems kvalifikacijos reikalavimams, o Jūsų pasiūlymas gali būti atmestas.

3. Susirinkite visus reikalaujamus įrodančius dokumentus.

Su pasiūlymu teikite reikalaujamus prekių savybes įrodančius dokumentus. Įsitinkite, kad techninės specifikacijos lentelėje nurodomos reikšmės atitinka įrodančiuose dokumentuose nurodytas reikšmes.



Klaidų išvengti padėtų bei pasiūlymų vertinimą paspartintų, jeigu pasiūlymo formoje įrašydami konkrečias prekės charakteristikas, taip pat aiškiai nurodytumėte, kuriuose įrodančiuosiuose dokumentuose (ir kuriose konkrečiose vietose – puslapyje, pastraipoje, punkte ir t.t.) galima rasti šias charakteristikas, bei jas aiškiai pažymėtumėte.

Jei egzistuoja tiekėjo pašalinimo pagrindai (pavyzdžiui, *tiekėjo vadovas yra teistas*), apsivalymą pagrindžiančius dokumentus taip pat turite pateikti kartu su pasiūlymu.

4. Patikrinkite, kuriose pirkimo dalyse planuojate dalyvauti.

Tam tikrais atvejais, siekiant užtikrinti didesnę konkurenciją ar patikimesnę pirkimo sutarties vykdymą, pirkimo vykdytojai gali apriboti pirkimo objekto dalių skaičių, kuriam tas pats tiekėjas gali pateikti pasiūlymą arba kurį gali laimėti tas pats tiekėjas.

Pavyzdžiui, jei pirkimo objektas susideda iš 3 dalių, pirkimo vykdytojas gali nustatyti, kad tas pats tiekėjas galės būti pripažintas laimėtoju maksimaliai tik 2 pirkimo objekto dalims.

5. Įsitinkite, kad pasiūlymo pateikimo metu Jūsų įmonė nėra skolinga VMI ir SoDrai.

Nepastebėta skola gali tapti rimta kliūtimi dalyvauti pirkime, o taip pat galite būti pripažinti pateikę melagingą informaciją. Informacija, ar tiekėjas nėra skolingas, turi būti nurodyta EBVPD, kuris teikiamas¹⁹ kartu su pasiūlymu. Atsiminkite, kad EBVPD – ne šiaip bereikšmis dokumentas, o deklaracija, už kurios netikslūs ar melagingus duomenis Jūsų pasiūlymas gali būti atmestas bei gali būti apribota galimybė dalyvauti kituose pirkimuose.

Dažniausios tiekėjų klaidos renkant pasiūlymus.

VPĮ 45 straipsnis ir PĮ 58 straipsnis numato tiekėjo pateikto pasiūlymo vertinimo bendruosius principus, o pirkimo vykdytojas laimėjusį pasiūlymą išrenka, jeigu yra tenkinamos visos šių straipsnių 1 dalyse numatytos sąlygos ir nėra pirkimo dokumentuose numatytų pasiūlymo atmetimo pagrindų. Jei pirkimo

¹⁹ Mažos vertės pirkimuose EBVPD pirkimo vykdytojai gali ir nereikalauti pateikti. Atidžiai skaitykite pirkimo sąlygas.

dokumentuose yra tiksliai, aiškiai ir be dviprasmybių pateikti reikalavimai dėl pirkimo vykdytojo poreikių, t. y. jie detalizuoti techninėje specifikacijoje ir kitose pirkimo dokumentų dalyse, o tiekėjas ir (ar) jo pateiktas pasiūlymas neatitinka visų keliamų reikalavimų, pirkimo vykdytojas **privalo** tokį pasiūlymą atmesti. Tiekėjai rengdami pasiūlymus turi vengti šių dažniausiai daromų klaidų:

1. Neteikite reikalavimų neatitinkančio pasiūlymo, tikėdamiesi, kad jis bus priimtas.



Svarbu!

Tiekėjai turi siūlyti prekes, paslaugas ar darbus, atitinkančius pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus. Reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas bus atmestas ir tam neturės įtakos argumentai, jog „tai techninė, netyčinė klaida“, ar kad „klaida tik vienoje eilutėje“.

1 pavyzdys. Techninėje specifikacijoje yra nurodyti prekės matmenys: ne mažiau nei 95x45x45 cm (galima 5 cm paklaida), o, tiekėjo nuomone, tai yra dviprasmiškas reikalavimas, kadangi nėra aišku, ką tiksliai reiškia „ne mažiau“ ir kaip suprasti galimą 5 cm paklaidą. Tokiu atveju tiekėjas turėtų argumentuotai paprašyti pirkimo vykdytojo pakoreguoti dviprasmišką sąlygą. Jeigu pirkimo vykdytojas atsisako tai daryti, tiekėjas gali teikti pretenziją.

Šioje situacijoje tiekėjas pateikė 115x75x75 cm prekę, o pirkimo komisija pripažino, kad tokia prekė neatitinka pirkimo dokumentų reikalavimų ir pasiūlymas turi būti atmestas. Tiekėjas **negali** teikti pirkimo dokumentų neatitinkančios prekės, pavyzdžiui, šiuo atveju didesnės (115x75x75 cm) ir tikėtis, kad toks pasiūlymas bus priimtas. Gauti pasiūlymai vertinami pagal pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus ir tvarką.

Bet kuriuo atveju, prieš rengiant pasiūlymą tiekėjai, siekdami taupyti savo ir kitų laiką, būtinai turi išnagrinėti pirkimo sąlygas ir radus neaiškumų jų neignoruoti, o teikti argumentuotas pastabas pirkimo vykdytojui.

Pasitaiko ir tokių atvejų, kai pirkimo dokumentuose būna nurodytas labai konkretus dydis. Tai reiškia, kad turi būti teikiama būtent nurodyto dydžio prekė, kitu atveju pasiūlymas bus atmestas.

2 pavyzdys. Techninėje specifikacijoje nurodyta, kad stalas turėtų būti 120 cm ilgio. Taigi, tiekėjas ir turėtų teikti prekę, t. y. stalą, kurio ilgis yra tik 120 cm. Jeigu tiekėjas pateiks pasiūlymą, kuriame nurodys, kad stalo ilgis 121 cm, tuomet jo pasiūlymas bus atmestas kaip neatitinkantis pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų, nepaisant to, kad parametrus viršijo tik „nežymiai“. Pirkimo vykdytojas, rengdamas pirkimo dokumentus įvertina, kokios prekės jam reikia, ir parametrus nustato, atsižvelgdamas į savo poreikius. Gali būti, kad patalpoje telpa tik nurodyto dydžio stalas, ir nei didesnis, nei mažesnis nebūtų tinkamas.

Geras pavyzdys:

Parametras	Reikalavimas	Tiekėjo pasiūlymas
Stalo ilgis	120 cm	120 cm



Blogas pavyzdys:

Parametras	Reikalavimas	Tiekėjo pasiūlymas
Stalo ilgis	120 cm	121 cm



2. Nepamirškite su pasiūlymu pateikti visus reikalaujamus įrodančius dokumentus.

Jeigu pirkimo dokumentuose aiškiai ir nedviprasmiškai nurodyta, kad tiekėjai turi pateikti prekės gamintojų dokumentus, patvirtinančius prekės atitikimą pirkimo dokumentų specifikacijoje nurodytiems reikalavimams, tuomet norėdami dalyvauti pirkime tiekėjai turi iškart teikdami pasiūlymus tokius dokumentus ir pateikti.

Tiek teismų praktika, tiek VPĮ nustatytas reglamentavimas šiuo klausimu yra ganėtinai griežtas, todėl su pasiūlymu nepateikus šių dokumentų, galimybė vėliau juos pateikti gali būti ribota – pavyzdžiui, jeigu sąlygose nurodyta, kad kokio nors dokumento nepateikimas lemia pasiūlymo atmetimą, atitinkama sąlyga perkančioji organizacija privalės vadovautis ir pasiūlymas bus atmetas.

Kasacinis teismas dėl naujų duomenų pateikimo pasisakė, kad *jei nustatoma, kad tiekėjo su pasiūlymu ir (ar) vėliau pateikti duomenys aiškiai rodo jo neatitiktį iškeltiems kvalifikacijos (ar kitiems) reikalavimams, papildomas tokios informacijos taisyklas, inter alia, naujų, anksčiau nenurodytų duomenų pateikimas ir vertinimas, kaip nesuderinamas su lygiateisiškumo principu ir viešųjų pirkimų teisiniame reguliavime įtvirtintu ribojimu keisti pasiūlymo esmę (VPĮ 55 straipsnio 9 dalis ir VPAGSSĮ 28 straipsnio 4 dalis), t. y. padaryti taip, kad netinkamas pasiūlymas taptų tinkamas, draudžiama. Taigi nei Atsakovės paprašyta, nei savo iniciatyva leškovė negalėjo pateikti naujų duomenų apie iš anksto nedeklaruotas sutarties vykdymo aplinkybes. Priešingi veiksmai suponuotų paraiškos esmės keitimą, t. y. de jure naujo pasiūlymo pateikimą²⁰.*

Svarbu!

VPT parengtų Pasiūlymų patikslinimo, papildymo ir paaiškinimo taisyklių 4.1 papunktis numato: *Jei pirkimo dokumentuose buvo numatyta, jog konkrečių dokumentų ar duomenų nepateikimas (nurodant konkrečius dokumentus/duomenis ar jų grupes, pvz., dokumentai, pagrindžiantys tiekėjo atitiktį kvalifikacijos reikalavimams) lemia pasiūlymo atmetimą, tiekėjui jų nepateikus, pirkimo vykdytojas negali naudotis pasiūlymo patikslinimo, papildymo ar paaiškinimo institutu šiam pasiūlymo trūkumui ištaisyti ir pasiūlymas turi būti atmetamas²¹;*

Taigi, jei pirkimo dokumentuose buvo numatytas reikalavimas pateikti prekės gamintojų dokumentus, patvirtinančius prekės atitikimą pirkimo dokumentų specifikacijoje nurodytiems reikalavimams bei nustatytas, kad jų nepateikus tiekėjo pasiūlymas bus atmetas, tai vėliau tiekėjas tokių dokumentų ir negalės pateikti ir pasiūlymas bus atmetas.

Pavyzdžiui, jeigu tiekėjas su pasiūlymu nepateikė techninės specifikacijos priedo, nors toks reikalavimas buvo nurodytas pirkimo dokumentuose, manytina, kad tiekėjas negali tikslinti pasiūlymo pateikdamas trūkstamą dokumentą.²²

Nors kasacinis teismas taip pat pasisakė, kad *atsižvelgęs į naujausius Europos Sąjungos Teisingumo Teismo išaiškinimus, konstatavo, kad ligšiolinėje nacionalinėje teismų praktikoje suformuota pasiūlymo siaurąja prasme koncepcija (skirtingų pasiūlymų tikslinimo modelių taikymo prasme) prarado prasmę ir toliau nebetaikytina. Ankstesnė kasacinio teismo praktika keistina nustatant, kad tiekėjų ir perkančiųjų*

²⁰ <https://litateko.teismai.lt/viesasprendimupaiska/tekstas.aspx?id=107488b3-4a17-476e-8a6c-04c861b27d5a>

²¹ [Pasiūlymų patikslinimo, papildymo ar paaiškinimo taisyklės](#)

²² [Ivairūs klausimai apie patikslinimą, papildymą, paaiškinimą – Viešųjų pirkimų tarnyba \(vpt.lt\)](#)

organizacijų teisės ir pareigos pasiūlymų tikslinimo srityje pagal VPĮ savaime nepriklauso tik nuo to, kokius konkrečius duomenis kyla poreikis paaiškinti, patikslinti ar pataisyti;

<...>

jei be atitinkamų viešojo pirkimo dalyvio paaiškinimų, papildymų ar patikslinimų perkančioji organizacija negali nustatyti gauto pasiūlymo tikrojo turinio ir jo atitikties iškeltiems reikalavimams, ji turi spręsti dėl šio tiekėjo teisės (galimybės) nustatytus trūkumus ištaisyti (pašalinti) įstatymo nustatyta tvarka; tiekėjų teisė (galimybė) patikslinti (paaiškinti) pasiūlymų trūkumus reguliuojama kartu taikomomis VPĮ 45 straipsnio 3 dalies ir 55 straipsnio 9 dalies nuostatomis²³.

Tačiau tai vis dėlto nereiškia, kad tiekėjui kartu su pasiūlymu nepateikus visų pirkimo dokumentuose reikalaujamų dokumentų, juos tiekėjas galės pateikti tikslindamas pasiūlymą, nes pirkimo vykdytoji nustačius, kad tiekėjo pateiktas pasiūlymas neatitinka pirkimo dokumentų reikalavimų, toks tiekėjo pasiūlymas bus atmestas, arba pirkimo dokumentuose nustačius pasiūlymo atmetimo pagrindą, kai nepateiktas konkretus reikalaujamas dokumentas, tai toks tiekėjo pasiūlymas taip pat bus atmestas.

Svarbu!

Tiekėjai turi atidžiai skaityti pirkimo dokumentų reikalavimus ir kartu su pasiūlymu teikti visus dokumentus, kuriuos reikalaujama pateikti su pasiūlymu, nes kitu atveju tiekėjo pasiūlymas gali būti atmestas kaip neatitinkantis pirkimo dokumentų reikalavimų, nesuteikiant galimybės jį patikslinti, papildyti ar paaiškinti.

Svarbu!

Pirkimo sąlygose taip pat būna nurodyti dokumentai, kurių tiekėjai neprivalo pateikti iš karto su pasiūlymu, o privalės pateikti vėliau. Pavyzdžiui, paprastai dokumentų, įrodančių tiekėjų kvalifikaciją (patirtį, teisę verstis veikla) reikalaujama tik iš tiekėjo, kuris pagal pasiūlymų vertinimo rezultatus gali būti pripažintas laimėjusiu, t. y. iš potencialaus laimėtojo. Kai kurių dokumentų prašoma tik jau sudarius sutartį.

Tiekėjai turi atidžiai skaityti pirkimo dokumentų reikalavimus ir kartu su pasiūlymu teikti visus dokumentus, kuriuos reikalaujama pateikti su pasiūlymu. Kita vertus, jeigu pirkimo sąlygose nurodyta, kad kuriuos nors dokumentus reikės pateikti tik galimam laimėtojui arba sutarties vykdymo metu, jų su pasiūlymu teikti nereikia.

Atsiminkite, kad už reikalavimą pateikti įrodančius dokumentus ne mažiau svarbu yra tai, jog pateikiami dokumentai iš tiesų įrodytų tai, ką jais prašoma įrodyti.

Pavyzdžiui, jeigu tiekėjas (galimas laimėtojas) perkančiosios organizacijos prašymu turėjęs pateikti įrodančius dokumentus „Atliktų darbų sąrašą“ su „Užsakovų atsiliiepimais“ apie ypatinguose statiniuose atliktus darbus, pateiks neypatinguose statiniuose atliktų darbų sąrašą ir šių darbų užsakovų atsiliiepimus, jo pasiūlymas bus atmestas, kadangi pateikti duomenys rodo jo pasiūlymo neatitiktį nustatytiems reikalavimams. Šio vertinimo nepakeis aplinkybė, kad tiekėjas iš tiesų turi patirties atlikdamas darbus ypatinguose statiniuose, tačiau per klaidą „pridėjo ne tą sąrašą“.

²³ <https://vpt.lrv.lt/lt/naujienos/lietuvos-auksciausiojo-teismo-2022-m-birzelio-20-d-nutartis-civilineje-byloje-nr-e3k-7-210-469-2022>

3. Pasitikrinkite, ar nedarote su kaina susijusių klaidų.

Tiekėjas pasiūlymą turėtų rengti labai rūpestingai ir prieš pateikdamas dar kartą atidžiai patikrinti, ar nėra aritmetinių klaidų, kadangi viešuosiuose pirkimuose ne visais atvejais galima patikslinti pateiktą pasiūlymą. Dažna tiekėjų klaida yra ta, kad pasiūlymas teikiamas paskubomis, tikintis, kad pirkimo vykdytojas nepastebės klaidų arba pastebėjęs klaidas, paprašys jas ištaisyti. **Deja, kai kuriais atvejais dėl klaidos tiekėjo pasiūlymas gali būti atmestas.** Rengiant pasiūlymą rekomenduojama atkreipti dėmesį, koks kainos apskaičiavimo būdas yra taikomas, ir kuri pasiūlymo dalis galėtų būti tikslinama, o kuri ne.

Ar radus aritmetinių klaidų pasiūlyme, jas taisant gali būti tikslinama bendra pasiūlymo kaina priklausomai nuo to, koks kainos apskaičiavimo būdas yra taikomas.²⁴

- Patikrinkite, ar teisingai nurodėte visas kainas, teisingai sudauginote bei sudėjote visus skaičius.
- Patikrinkite, ar laikėtės apvalinimo taisyklių. Jeigu kainą prašoma nurodyti dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu, taip ir elkitės. Jeigu pirkimo dokumentuose reikalaujama kainą nurodyti dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu, tačiau pagal pirkimo objekto specifiką būtina nurodyti keturis skaitmenis (pavyzdžiui, *perkant elektrą, kurą*), kreipkitės į pirkimo vykdytoją ir prašykite pakoreguoti pirkimo dokumentus.
- Dažnai kainos skaičiavimo klaidos atsiranda kopijuojant arba perrašant kainas iš „excel“ skaičiuoklės arba specializuotų programų, kurios ekrane rodo skaičius dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu, tačiau skaičiavimams atlikti naudoja daugiau skaitmenų po kablelio. Patikrinkite bent keletą iš savo pasiūlyme nurodytų sandaugų paprastu skaičiuotuvu.

Pavyzdys. Pasiūlyme nurodyta, kad prekės vnt. kaina yra 10,53, o kaina už visą kiekį (20) nurodoma 210,57. Vis dėlto, skaičiuotuvu perskaičiavus matyti, kad $10,53 \times 20 = 210,60$, o ne 210,57. Klaida atsirado tiekėjui perrašant duomenis iš „excel“ skaičiuoklės, kuri, rodydama vieneto kainą 10,53, skaičiavimams naudojo tikslesnę reikšmę 10,528525, o gautą rezultatą suapvalino.

fx	10,528525		
D	E	F	G
	Kaina vnt.	Kiekis	Viso kiekio kaina be PVM
	10,53	20	210,57
	11,12	50	556,23
	12,7	30	380,96
		Iš viso:	1147,75

Pirkimo vykdytojų rengiamos pasiūlymų formos gali skirtis (skiriasi). Atidžiai peržiūrėkite lentelės antraštinę eilutę ir pažiūrėkite, ką reikalaujama nurodyti atitinkamame stulpelyje. Dažna klaida – stulpelyje nurodoma bendra viso kiekio kaina, nors lentelėje aiškiai reikalaujama nurodyti vieneto kainą.

Pavyzdys. Lentelėse trikampaiais bei stačiakampaiais simboliais pažymėta, kaip dviejų skirtingų organizacijų pasiūlymų lentelėse tie patys duomenys prašomi nurodyti skirtinguose stulpeliuose.

²⁴ [Pasiūlymų patikslinimo, papildymo ar paaiškinimo taisyklių 7.2 punktą](#)

Kaina vnt. be PVM	Kaina vnt. su PVM	Kaina iš viso be PVM	Kaina iš viso su PVM
▲	■	▲	■

Kaina vnt. be PVM	Kaina iš viso be PVM	Kaina vnt. su PVM	Kaina iš viso su PVM
▲	▲	■	■

- Kainų lentelėje nepalikite tuščių langelių. Jeigu tam tikrų prekių tiekti negalite, pasiūlymo tame pirkime arba toje pirkimo dalyje (kai pirkimas skaidomas į dalis) negalite pateikti apskritai. Jeigu tam tikras paslaugas ketinate teikti nemokamai, nepalikite tuščio langelio, o įrašykite 0.
 - Patikrinkite ne tik tai, ar teisingai suskaičiavote sandaugas eilutėse, tačiau ir tai, ar teisingai suskaičiavote bendrą eilučių sumą.
 - Atkreipkite dėmesį į taikytiną PVM tarifą.
- Ne visoms prekėms ir paslaugoms taikomas vienodas PVM tarifas.

[Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo](#) 19 straipsnyje nurodyta, kokiems objektams taikomas lengvatinis PVM tarifas, o IV skyriuje nurodomi atvejai kuomet tam tikros prekės ar paslaugos PVM neapmokestinamos. Jeigu pirkimo vykdytojas nenurodė taikytino PVM tarifo arba jis, Jūsų manymu, skiriasi nuo numatytojo Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme, kreipkitės į pirkimo vykdytoją ir prašykite paaiškinti. Dėl PVM apmokestinimo klausimų galite kreiptis ir į Valstybinę mokesčių inspekciją.

Jeigu esate ne PVM mokėtojas ir pirkimo sutarties vykdymo metu nenumatote tokiu tapti, pasiūlyme kainą nurodykite tik be PVM, užpildydami atitinkamus laukelius, kuriuose reikalaujama nurodyti kainą be PVM, bei aiškiai nurodydami, kad PVM netaikomas, kadangi esate ne PVM mokėtojas.

4. Rengdami pasiūlymą nekopijuokite pirkimo vykdytojo suformuluoto reikalavimo.

Pasiūlymus tiekėjai turi rengti, atsižvelgdami į pirkimo sąlygas ir jokių būdu nekopijuoti pirkimo vykdytojo parengtų techninių specifikacijų. „Aklai“ kopijuojant technines specifikacijas labai dažnai pridaroma klaidų, o teikiamas pasiūlymas neatitinka pirkimo dokumentuose numatytų reikalavimų.

Pavyzdžiui, jeigu pirkimo sąlygose nurodyta, kad televizoriaus įstrižainė turi būti nuo 130 cm iki 135 cm, tiekėjas savo pasiūlyme turi nurodyti konkretų siūlomo televizoriaus dydį, bet ne nurodyti „nuo 130 cm iki 135 cm“.

Geras pavyzdys:

Parametras	Reikalavimas	Tiekėjo pasiūlymas
Televizoriaus įstrižainė	Nuo 130 iki 135 cm	133 cm



Blogas pavyzdys:

Parametras	Reikalavimas	Tiekėjo pasiūlymas
Televizoriaus įstrižainė	Nuo 130 iki 135 cm	Nuo 130 iki 135 cm



5. Nekoreguokite pirkimo vykdytojo parengtų dokumentų.

Savarankiški pasiūlymų formų pataisymai ir „patobulinimai“ gali lemti pasiūlymo atmetimą, todėl, jeigu manote, kad kažkokie pataisymai yra būtini dėl galimai pirkimo vykdytojo padarytos klaidos, kreipkitės į pirkimo vykdytoją ir prašykite, kad savo vykdomo pirkimo dokumentus patikslintų ar paaiškintų jis pats.

- Nekeiskite nurodytų prekių, paslaugų ar darbų kiekių, pavadinimų ar aprašymų.
- Netrinkite kainų lentelės eilučių ar stulpelių bei neįterpkite naujų.
- Netaisykite pirkimo vykdytojo „klaidų“.
- Nedarykite priedašų ten, kur jų nėra prašoma, nekelkite papildomų sąlygų ar išlygų.

Pavyzdys. Pirkimo vykdytojas nurodė, kad telefono svoris turi būti „ne mažiau“ 100 g. Manote, jog tikėtina, kad pirkimo vykdytojas suklydo, kadangi geresniu būtų laikomas telefonas, sveriantis mažiau. Žemiau lentelėse matomi dviejų tiekėjų pasiūlymai. **Pirmuoju** atveju tiekėjas pasiūlė lengvesnį (geresnį) telefoną, tačiau pirkimo vykdytojo neinformavo apie pastebėtą klaidą, kadangi darė prielaidą, jog geresnio parametro prekė bus priimta. **Antruoju** atveju, tiekėjas pats pataisė reikalavimą ir žodį „mažiau“ pakeitė į „daugiau“. Abu atvejai blogi ir tiekėjo pasiūlymas bus atmestas. Tiekėjas, matydamas, kad pirkimo dokumentai riboja galimybę pateikti geresnių charakteristikų prekę, turi kreiptis paaiškinimų į pirkimo vykdytoją, o ne savarankiškai keisti pirkimo dokumentus ar teikti pasiūlymą tikintis, kad jis bus priimtas.

Parametras	Reikalavimas	Tiekėjo pasiūlymas
Telefono svoris	Ne mažiau 100 g.	95 g.



Parametras	Reikalavimas	Tiekėjo pasiūlymas
Telefono svoris	Ne daugiau 100 g.	95 g.



3. Pasiūlymų teikimas

Pasiūlymų teikimo procedūra

Jeigu tiekėjas priima sprendimą dalyvauti konkrečiame pirkime, jis turi iki pirkimo vykdytojo nustatyto termino parengti bei pateikti pasiūlymą. Pirkimo vykdytojas **pirkimo dokumentuose** nurodo, kokiomis priemonėmis turi būti pateiktas pasiūlymas. Pagal VPĮ ir PĮ²⁵ paraiškos ir pasiūlymai pateikiami elektroninėmis priemonėmis laikantis VPĮ 22 str., PĮ 34 str. nustatytų reikalavimų, t. y. CVP IS priemonėmis, išskyrus tam tikras numatytas išimtis²⁶.

Jeigu pirkimo dokumentuose numatyta, kad pasiūlymai teikiami CVP IS priemonėmis, tokiu atveju pasiūlymai bus teikiami CVP IS priemonėmis. Pirkimo vykdytojas gali reikalauti, kad tiekėjo teikiamas pasiūlymas būtų pasirašytas elektroniniu parašu.



Jeigu pirkimo dokumentuose nustatytas reikalavimas pasiūlymą pasirašyti elektroniniu parašu, pasirūpinkite juo iš anksto bei CVP IS [bandomojoje ir mokymo aplinkoje](#) išbandykite jo veikimą. Neretai tiekėjams elektroniniu parašu pasirašytą pasiūlymą teikiant pirmą kartą, to nepavyksta padaryti dėl pasirašymui neparuoštos kompiuterio techninės ir programinės įrangos. Atsiminkite, pasibaigus pasiūlymų pateikimo terminui pasiūlymai nepriimami jokiais aplinkybėmis ir dėl jokių priežasčių.



Pasiūlymai CVP IS priemonėmis gali būti teikiami tik įkėlus visus reikiamus dokumentus ir pasiūlymo pateikimo lange paspaudus mygtuką „Pateikti pasiūlymą“. Atkreipiame dėmesį, kad pasiūlymai **negali** būti teikiami CVP IS susirašinėjimo priemonėmis. Kai pasiūlymas pateikiamas per susirašinėjimo funkciją, pirkimo vykdytojas turi galimybę susipažinti su pasiūlymu nepasibaigus nustatytam pasiūlymų pateikimo terminui²⁷, todėl toks tiekėjo pasiūlymas nebus vertinamas.

Siekiant padėti tiekėjams sklandžiai pateikti pasiūlymą, VPT parengė mokomąją medžiagą: [Kaip parengti ir pateikti pasiūlymą CVP IS?](#). Taip pat šią mokomąją medžiagą galima rasti ir anglų kalba: [How to submit bid.](#)

Svarbu!

Pasiūlymas turi būti pateiktas iki nurodyto pasiūlymo pateikimo termino. Po pasiūlymų pateikimo termino CVP IS pasiūlymai negali būti pateikti.

Svarbu!

Tiekėjai turi įvertinti laiką, reikalingą pasiūlymams pateikti. Dažnai tiekėjai nespėja nustatyto laiku pateikti pasiūlymo, kadangi šį veiksmažį palieka paskutinei termino dienai ar net minutei, neįvertinę to, kad gali iškilti techninių problemų (paaiškėja, kad pasibaigęs elektroninio parašo galiojimas, neveikia pasirašymo įranga, dingsta ar sulėtėja internetas ir panašiai).

Pirkimo vykdytojas rengdamas pirkimo dokumentus, pasirenka pasiūlymų vertinimo kriterijų (kainos ar sąnaudų ir kokybės santykį arba tik kainą ar sąnaudas). Nuo to priklauso pasiūlymo vokų kiekis, t. y. pasiūlymas bus pateikiamas vienu arba dviem vokais. Tiekėjai, teikdami pasiūlymą, turi atkreipti dėmesį į vertinimo kriterijų ir atitinkamai pateikti pasiūlymą.

²⁵ VPĮ 40 str. 6 d., PĮ 53 str. 6 d.

²⁶ VPĮ 22 str. 5 d., VPĮ 72 str. 3 d., PĮ 80 str. 2 d., Mažos vertės pirkimų tvarkos apraše nurodytais atvejais.

²⁷ VPĮ 22 str. 10 d., PĮ 34 str. 10 d.

1 vokas	2 vokai
Tuo atveju, kai pirkimo vykdytojas pasirenka vertinti pasiūlymus pagal kainą ar sąnaudas arba pagal kainos ar sąnaudų ir kokybės santykį ir visi vertinimo kriterijai yra kiekybiškai pamatuojami ²⁸ , tiekėjo pasiūlymas teikiamas <u>viename voke.</u>	Kai pirkimo vykdytojas pasirenka vertinti pasiūlymus pagal kainos ar sąnaudų ir kokybės santykį, o vertinimo kriterijų neįmanoma kiekybiškai pamatuoti / paskaičiuoti ²⁹ , pasiūlymai turi būti teikiami <u>dviejuose vokuose</u> (išskyrus derybų ir dialogo atvejus).



Žemiau esančioje iliustracijoje vaizduojamas sistemos vaizdas, kai pasiūlymai teikiami dviejuose vokuose. Jeigu matote tokį vaizdą (**Vokas 1 ir Vokas 2**) – pasiūlymą teikite itin atidžiai – į netinkamą voką įdėjus pasiūlymo kainą, jūsų pasiūlymas bus atmestas

Jeigu pasiūlymą reikalaujama pateikti dviejuose vokuose, konkretaus pirkimo sąlygose turi būti numatyta, kokia informacija turi būti pateikta pirmajame ir kokia antrajame voke. Atkreipiame dėmesį, kad pirmajame voke teikiami duomenys apie tiekėjo atitiktį kvalifikacijos reikalavimams, duomenys, susiję su techniniais prekių parametrais, techninėmis pasiūlymo charakteristikomis ir visa kita, kas nurodyta pirkimo dokumentuose. Tame pačiame voke **negali būti** teikiama informacija apie kainas ar sąnaudas. Taip siekiama, kad vertinimas būtų objektyvesnis, vertintojai nežinotų pateiktų pasiūlymų kainų ir kainos žinojimas net pasąmoningai neturėtų įtakos vertinimui.

Antrajame voke nurodoma informacija **tik** apie kainą ar sąnaudas (pateikiama užpildyta pasiūlymo forma, skirta kainai pateikti).

Svarbu!

Tiekėjai turi būti atidūs ir informaciją apie kainą ar sąnaudas įkelti prie antrojo voko informacijos. Jeigu ši informacija atsidūrė pirmame voke, tuomet pateiktas pasiūlymas bus atmestas.

²⁸ Ką reiškia kiekybiškai pamatuojamas kriterijus? Norint nustatyti reikalavimą pasiūlymą teikti viename voke, vertinimo kriterijai turi būti objektyviai pamatuojami/apskaičiuojami. Pavyzdžiui, paslaugų suteikimo terminas, papildomos garantijos terminas, sutartį vykdysiančių darbuotojų įvykdytų sutarčių skaičius.

²⁹ Pavyzdžiui, ekspertai vertina prekes estetinius privalumus ir suteikia balus.

EBVPD

EBVPD – įmonių finansinės padėties, pajėgumų ir tinkamumo viešųjų pirkimų procedūrai savideklaracija. Šiuo dokumentu tiekėjai deklaruoja jog atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, o taip pat, kad nėra jų pašalinimo iš pirkimo pagrindų. Kai naudojamas EBVPD, dalyviams kartu su pasiūlymu nebereikia pateikti visų įrodomųjų dokumentų - EBVPD naudojamas kaip preliminarus įrodymas, o įrodančių dokumentų reikalaujama tik iš galimo laimėtojo.

Elektronine forma galima užpildyti, spausdinti ir kartu su pasiūlymu nusiųsti pirkėjui. Jei procedūra vykdoma elektroniniu būdu, EBVPD galima eksportuoti, saugoti ir pateikti elektroniniu būdu. Ankstesnėje viešųjų pirkimų procedūroje pateiktą EBVPD galima pakartotinai panaudoti tol, kol informacija išlieka teisinga. Jei pildydami EBVPD konkurso dalyviai labai iškraipė informaciją, ją nuspėpė, pateikė melagingus duomenis ar negali pateikti patvirtinamųjų dokumentų, **jų pasiūlymas gali būti atmetamas, jie gali būti pašalinti iš procedūros, įtraukti į [melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą](#) arba jiems gali būti iškelta baudžiamoji byla.**

Pirkimo dokumentuose pirkimo vykdytojai privalo nurodyti, kad teikdami pasiūlymus, tiekėjai kartu turi pateikti ir EBVPD.³⁰

Pirkimo vykdytojas skelbdamas pirkimą suformuoja EBVPD, pasirinkdamas klausimus, kurie yra tinkami būtent konkrečiam pirkimui, atsižvelgiant į pirkimo būdą ir pan. **Tai reiškia, kad tiekėjas turi pildyti ne visą standartinę, o pirkimo vykdytojo prie pirkimo dokumentų pridėtą, tam pirkimui pritaikytą EBVPD formą.**

Tiekėjas turės atlikti šiuos veiksmus:

1. Išsaugoti pirkimo vykdytojo pateiktą EBVPD formą savo kompiuteryje;
2. Įkelti minėtą EBVPD formą tinklapyje: <https://ebvpd.eviesiejipirkimai.lt/espd-web/> (Pasirinkti „ekonominės veiklos vykdytojas“ ir spausti „importuoti EBVPD“);
3. Pateikti atsakymus;
4. Išsaugoti EBVPD formą;
5. Įkelti EBVPD formą CVP IS pasiūlymo pateikimo lango skiltyje „Prisegti dokumentus“ kartu su kitais pasiūlymo (ar paraiškos) dokumentais.

EBVPD prie pirkimo dokumentų turėtų būti pridėtas ir išsaugotas XML formatu. Jeigu jo nėra, tiekėjas turi kreiptis į pirkimo vykdytoją su prašymu EBVPD tokiu formatu įkelti į CVP IS prie pirkimo dokumentų. Jeigu EBVPD yra pridėtas XML formatu ir PDF formatu, tiekėjui reikalinga tik EBVPD forma XML formatu.

Detalią instrukciją, kaip pildyti EBVPD ir kaip jį pateikti galite rasti [čia](#). Mokomąjį filmuką, kaip pildyti EBVPD galite rasti [čia](#). Dažniausiai užduodamus klausimus apie EBVPD galite rasti [čia](#).

Pirkimo dokumentuose turi būti nurodyta, kaip reikia pasirašyti EBVPD dokumentą ir koku formatu jis turi būti pateiktas.

Jeigu pirkimo vykdytojas prašo pateikti kvalifikacijos reikalavimų atitikimą ir pašalinimo pagrindų nebuvimą įrodančius dokumentus, tai gali reikšti, kad tiekėjas yra galimas pirkimo laimėtojas, kadangi dokumentų, įrodančių EBVPD nurodytą informaciją, dažniausiai³¹ prašoma iš galimo laimėtojo.

³⁰ Vykdamas mažos vertės pirkimus pirkimo vykdytojas gali pasirinkti, ar pirkime bus naudojamas EBVPD ar laisvos formos deklaracija (Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 24.3.3.8 p.)

³¹ VPĮ 50 str. 4 d. leidžia bet kuriuo pirkimo procedūros metu paprašyti pateikti dalį ar visus EBVPD informaciją pagrindžiančius dokumentus, jeigu tai būtina siekiant užtikrinti tinkamą pirkimo procedūros atlikimą.

Prašomus dokumentus reikia pateikti nedelsiant, ne vėliau kaip iki pirkimo vykdytojo atsiųstame prašyme nustatyto termino. Nepateikus dokumentų arba pateikus juos pavėluotai (nesvarbu, dėl kokių priežasčių), Jūsų pasiūlymas gali būti atmestas.

Jeigu jau gavę prašymą matote, kad iki nustatyto termino nespėsite pateikti dokumentų, nedelsiant motyvuotu prašymu kreipkitės į pirkimo vykdytoją prašydami šį terminą pratęsti. Tokį prašymą reikia pateikti iš karto, o ne tada, kai jau praleidote iš pradžių suteiktą terminą. Atsiminkite, kad pirkimo vykdytojas gali nesutikti pratęsti nustatyto termino, jeigu iš pradžių suteiktas terminas buvo objektyviai pakankamas.

4. Viešojo pirkimo rezultatai

Tiekėjams sudalyvavus pirkimo procedūrose, norisi kuo greičiau sužinoti pirkimo rezultatus ir gauti kuo detalesnę informaciją apie pirkimą, t. y. priimtus sprendimus, kitų dalyvių pasiūlymus, gautus balus ir kt. Tačiau pažymėtina, kad pirkimo vykdytojai privalo vadovautis VPĮ, PĮ nuostatomis ir negali atskleisti visos su pirkimu susijusios informacijos, o tik tokią, kurią numato VPĮ, PĮ nuostatos.

Pirmiausia atkreiptinas tiekėjų dėmesys, kad **nėra reglamentuota, per kiek laiko pirkimo vykdytojas turi įvertinti gautus pasiūlymus**. Tai sprendžia pats pirkimo vykdytojas, įvertinęs visas su konkrečiu pirkimu susijusias aplinkybes. Kartais būna daug pasiūlymų, sudėtinga juos įvertinti, todėl procedūros gali užtrukti ilgiau nei buvo tikimasi dėl pagrįstų aplinkybių, o ne dėl pirkimo vykdytojo kaltės ar nepagrįsto vilkinimo. Europos Komisijos duomenimis³², tarptautinės vertės pirkimų atveju, vidutinė trukmė nuo vokų plėšimo dienos³³ iki pirkimo sutarties sudarymo ES šalyse 2018 m. svyravo nuo 30 iki 267 dienų, o terminas neviršijantis 120 dienų vertinamas kaip „geras“. Supaprastintų ir mažos vertės pirkimų atveju šis terminas įprastai būna trumpesnis, tačiau **retame** pirkime galutiniai sprendimai priimami anksčiau kaip 30 dienų, todėl negaunant jokios informacijos tokį laikotarpį, nerimauti nevertėtų.

Jei vis dėlto atsitiko taip, kad informacijos apie viešojo pirkimo rezultatus tiekėjas negauna ilgiau nei tikėjosi, tokiu atveju pirmiausia rekomenduojama kreiptis į pirkimo vykdytoją, kadangi jis geriausiai žino priežastis, kodėl procedūros užsitęsė. Visgi nevertėtų daryti skubotų išvadų, teikti pretenzijų ar skundų įtarinėjant pirkimo vykdytoją procedūrų vilkinimu, kadangi tiekėjui nėra žinomos priežastys, dėl kurių užsitęsė procedūros.

Atkreiptinas dėmesys, kad VPĮ 58 str. 7 d., PĮ 68 str. 10 d. numato ribotą subjektų, galinčių susipažinti su informacija, susijusia su pasiūlymų nagrinėjimu, paaiškinimu, vertinimu ir palyginimu, ratą, ir pirkimo dalyviai į jį nepatenka, todėl jie neturi teisės susipažinti su visa įmanoma pirkime esančia informacija, kuria tik pageidauja.

Įvertinęs visus pasiūlymus bei nustatęs tiekėją, kurio pasiūlymas gali būti pripažintas laimėjusiu, pirkimo vykdytojas jam atsiųs prašymą pateikti kvalifikacijos reikalavimų atitiktį bei pašalinimo pagrindų nebuvimą įrodančius dokumentus. Tik įvertinęs šiuos dokumentus pirkimo vykdytojas galės priimti galutinį sprendimą dėl laimėjusio pasiūlymo ir tik tada visiems dalyviams (pasiūlymus pateikusiems tiekėjams) atsiųs pranešimą apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą, apibendrintą informaciją (informacijos³⁴ santrauką) apie pirkimo procedūros rezultatus. Pateikiama informacija paprastai apims tokius aspektus:

³² https://single-market-scoreboard.ec.europa.eu/business-framework-conditions/public-procurement_en žr. kriterijų „Decision speed“.

³³ Susipažinimo su elektroninėmis priemonėmis pateiktais pasiūlymais dienos, dažniausiai sutampančio su termino, iki kurio tiekėjai turėjo pateikti pasiūlymus. Šią datą tiekėjai dažnai klaidingai vadina „pirkimo pabaiga“, kai iš tiesų tai tėra pasiūlymų pateikimo termino pabaiga, o pagrindinis pirkimo vykdytojo darbas šią dieną dar tik prasideda ir gali užtrukti tikrai ilgai.

³⁴ VPĮ 58 str. 2 d., PĮ 68 str. 2 d. nurodytos atitinkamos informacijos, kuri dar nebuvo pateikta procedūros metu.

1. Sudarytą pasiūlymų eilę, joje nurodant visų į pasiūlymų eilę įtrauktų tiekėjų pavadinimus, jų pasiūlytas kainas³⁵.
2. Tiekėjo, kuris pripažintas laimėtoju, pavadinimą.
3. Laimėjusio pasiūlymo charakteristikas ir santykinus pranašumus, dėl kurių šis pasiūlymas buvo pripažintas geriausiu – jeigu pasiūlymai vertinami pagal mažiausią kainą, pranašumas, kuris bus nurodytas – laimėjusio pasiūlymo kaina, jeigu pasiūlymai vertinami pagal kainos ir kokybės santykį – kaina, taip pat apibendrinta informacija apie laimėjusiam dalyviui skirtus kokybinius balus.
4. Tikslų atidėjimo terminą (tai laikotarpis, kuriam pirkimo vykdytojas atideda pirkimo sutarties sudarymą, siekiant tiekėjui suteikti laiko apginti savo pažeistas teises, t. y. pateikti pretenziją)³⁶.

Susipažinus su įvertinimo rezultatais, tiekėjui gali iškilti klausimas, kokią dar detalesnę informaciją galima gauti iš pirkimo vykdytojo, **pateikus prašymą**. Ar galima prašyti pateikti ekspertų komisijos, skyrusios balus už kokybinius pasiūlymo aspektus, techninių pasiūlymų vertinimo protokolą, skirtų balų pagrindimą, ekspertų komisijos narių vardus, pavardes, informaciją išsilavinimą ir taip toliau.

Pirmiausia, tiekėjas turi teisę prašyti, kad pirkimo vykdytojas jį supažindintų su laimėjusio dalyvio pasiūlymu. Atkreiptinas dėmesys, kad dalyviai gali būti supažindinti tik su laimėjusio dalyvio pasiūlymu. Pirkimo vykdytojas, suinteresuotiems dalyviams siūsdamas informaciją apie nustatytą pasiūlymų eilę, laimėjusį pasiūlymą ir tikslų atidėjimo terminą, kartu gali pateikti ir laimėjusį pasiūlymą. Taigi, dalyviai nėra supažindinami su nelaimėjusių dalyvių pasiūlymais. Tokios teisės neturi tiekėjai, kurie pasiūlymo pirkime neteikė, taip pat tiekėjai, kurių pasiūlymai buvo atmesti, jeigu pasibaigė laikas, per kurį jie galėjo tokį sprendimą skųsti. Laimėjęs tiekėjas neturi teisės susipažinti su kitų tiekėjų pasiūlymais

Pasiūlymų eilės siuntimas su joje nurodyta informacija nėra supažindinimas su pasiūlymais – tai du visiškai skirtingi dalykai.

Atsižvelgiant į poreikį užtikrinti tiekėjo galimybes tinkamai pasinaudoti VPĮ (PĮ) jam numatyta teise ginti savo interesus, kai pasiūlymai vertinami pagal kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio kriterijų, pirkimo vykdytojas turėtų tiekėjui pateikti **apibendrintą** informaciją apie jo pasiūlymo vertinimą, kurioje bendrais bruožais būtų nurodyti jo pasiūlymo trūkumai, lėmę tai, jog tiekėjas negavo maksimalaus įvertinimo (maksimalaus balų skaičiaus) už atitinkamus vertinamus kriterijus. Tokia informacija turėtų būti pakankamai išsami, kad tiekėjas suprastų negauto maksimalaus įvertinimo priežastis, kokius aspektus tiekėjas galėtų patobulinti ateityje dalyvaudamas pirkimuose, **tačiau** galimybė gauti tokią informaciją neturėtų būti vertinama kaip galimybė ginčytis su pirkimo vykdytoju, susirašinėjant bei prašant itin išsamius pagrindimų, išsamios argumentacijos ar kitos, itin detalios informacijos, kurios Pirkimo vykdytojas neprivalo pateikti.

Taigi, pirkimo vykdytojas neturi pareigos tiekėjui pateikti:

- pasiūlymų vertinimo protokolų, komisijos posėdžių protokolų;
- ekspertų ar komisijos vertinimo išvadų su pagrindimais, detaliai aprašant, kaip atliekant pasiūlymų vertinimą buvo atsižvelgta į kiekvieną pasiūlymo sudedamąją dalį;
- komisijos narių, ekspertų pavardžių, pareigų, išsilavinimo ir duomenų apie jų kvalifikaciją;
- išsamaus laimėjusio pasiūlymo ir nelaimėjusio dalyvio (ar jų ir kitų tiekėjų) pasiūlymo palyginimo;
- informacijos apie kiekvieno komisijos nario ar eksperto skirtus balus prašymą pateikusių tiekėjo ar kitų tiekėjų pasiūlymams.

³⁵ Įstatymas tiesiogiai ir aiškiai įpareigoja pirkimo vykdytojus nurodyti laimėjusio tiekėjo pasiūlytą kainą. Vis dėlto, vadovaujantis skaidrumo principu, Tarnybos nuomone, pirkimo vykdytojas turi nurodyti ir visų tiekėjų pasiūlytas (bendras) kainas. Tiekėjų pasiūlymų kaina nėra konfidenciali informacija, be to, supaprastinto ar tarptautinio pirkimo atveju vis tiek dažniausiai bus pildoma pirkimo procedūrų ataskaita (pavyzdžiui, *Atm-1*), kurioje vis tiek turės būti nurodytos visų pasiūlymų kainos, taip pat žr. [DUK](#)

³⁶ Mažos vertės pirkimams netaikomas ([DUK](#))

Jeigu tiekėjas objektyviai mano (ir gali tai pagrįsti ne prielaidomis ar spėlionėmis), kad jo pasiūlymas buvo įvertintas nepagrįstai mažais balais arba laimėjęs pasiūlymas neturėjo būti įvertintas tokiais aukštais balais, kokiais buvo įvertintas, ir toks vertinimas pažeidžia tiekėjo interesus, jis turi teisę pateikti motyvuotą pretenziją pirkimo vykdytojui, o nesutikęs su pretenzijos išnagrinėjimo rezultatu – kreiptis į teismą. Šiuo aspektu tiekėjai raginami būti sąžiningi vieni kitų bei pirkimo vykdytojų atžvilgiu. Pretenzijos turi būti teikiamos matant akivaizdžiai neteisėtus sprendimus, o ne visais atvejais siekiant bet kokia kaina laimėti pirkimą. Prieš teikdami pretenziją tiekėjai turėtų kritiškai įvertinti savo pasiūlymą, ar iš tiesų jis neturi jokių trūkumų.

Kai pasiūlymai teikiami dviejuose vokuose

Jeigu vykdomas pirkimas, kuriame pasiūlymai teikiami dviejuose vokuose, tiekėjai su priimtais sprendimais informuojami panašiai kaip nurodyta aukščiau, tačiau supažindinimo tvarka šiek tiek skiriasi. Susipažinęs su pirmajame voke esančia informacija ir įvertinęs pasiūlymų techninius duomenis, pirkimo vykdytojas apie patikrinimo ir vertinimo rezultatus **privalo raštu³⁷ pranešti visiems tiekėjams³⁸**.

Tai reiškia, kad pirkimo vykdytojas siunčia kiekvienam tiekėjui ne tik apie jo, bet ir apie konkurentų įvertinimą, tačiau siųsdamas informaciją jis negali atskleisti tiekėjų tapatybių (nes ši informacija jiems siunčiama tik galutinai įvertinus visus pasiūlymus bei nustačius pasiūlymų eilę).

Pavyzdžiui, tiekėjus pirkimo vykdytojas gali įvardinti A, B, C, ir t.t. (kiekvienam asmeniškai atskleidžiant, kaip jis pavadintas). Jeigu pirkimo vykdytojas siunčia informaciją CVP IS priemonėmis, tiekėjai nemato kitų tiekėjų. Jeigu pirkimas vykdomas ne CVP IS priemonėmis ir rezultatai pranešami kitu būdu, pavyzdžiui, el. paštu, pirkimo vykdytojas turi užtikrinti konfidencialumą.

Po susipažinimo su antrajame voke esančia informacija, pirkimo vykdytojas atlieka galutinį pasiūlymo vertinimą ir apie galutinius priimtus sprendimus informuoja taip, kaip jau aprašyta anksčiau – priėmus galutinį sprendimą ir galutinai įvertinus pasiūlymus, tiekėjų pavadinimai atskleidžiami.

5. Pretenzijų teikimas

Kiekvienas tiekėjas, kuris mano, kad pirkimo vykdytojas nesilaikė teisės aktų reikalavimų ir taip pažeidė jo interesus, turi teisę ginti savo interesus pateikdamas pirkimo vykdytojui pretenziją. Ši teisė yra užtikrinama įstatymu.³⁹

Skirtingose ES šalyse tiekėjų teisių gynimo priemonės skiriasi. Lietuvoje tiekėjų teisės pirmiausiai ginamos pateikiant pretenziją pirkimo vykdytojui, taip suteikiant galimybę pirkimo vykdytojui pačiam išnagrinėti tiekėjo pateiktoje pretenzijoje nurodytus argumentus ir ištaisyti savo galimai padarytą klaidą.

Jeigu tiekėjas nesutinka su pretenzijos išnagrinėjimo rezultatu, jis turi teisę kreiptis į teismą. Jokios kitos tiekėjų ir pirkimo vykdytojų ginčus nagrinėjančios institucijos **Lietuvoje nėra**.

³⁷ Jei pirkimas vykdomas CVP IS priemonėmis, pirkimo vykdytojas apie patikrinimo ir vertinimo rezultatus privalo pranešti CVP IS susirašinėjimo priemonėmis.

³⁸ VPĮ 44 str. 5 d., PĮ 57 str. 5d.

³⁹ VPĮ 102 str., PĮ 108 str.

VPT nenagrinėja tiekėjų teikiamų pretenzijų ir nėra viešuosiuose pirkimuose ginčus sprendžianti institucija.

Tiekėjai turi teisę teikti pretenzijas dėl sprendimų, kurie išsiųsti tiekėjams arba paskelbti CVP IS. Priimti sprendimai gali būti, pavyzdžiui, *paskelbtos pirkimo sąlygos, pirkimo sąlygų pakeitimas arba patikslinimas, pasiūlymų eilės nustatymas, laimėtojo nustatymas ir panašiai*.

Pavyzdžiui, norint pateikti pretenziją dėl pirkimo sąlygų, pretenzijos pateikimo terminas skaičiuojamas nuo pirkimo sąlygų paskelbimo CVP IS.

Tiekėjas dėl netikslių pirkimo sąlygų gali kreiptis į pirkimo vykdytoją ir prašyti paaiškinimo, o ne iš karto teikti pretenziją. Jeigu pirkimo vykdytojas neatsižvelgia į tiekėjo pateiktą pastabą ar nepateikia argumentuoto paaiškinimo, tuomet tiekėjas teikia pretenziją. Tačiau svarbu tai, kad pirma prašant paaiškinimo, o ne teikiant pretenziją, reikia atkreipti dėmesį į terminą pretenzijos pateikimui, kadangi pateiktas prašymas paaiškinti netikslias pirkimo sąlygas pretenzijai pateikti skirto termino nepratęsia.⁴⁰

Svarbu!

Tiekėjai, teikiantys paklausimą arba pretenziją pirkimo vykdytojui, turėtų aiškiai ir tiksliai nurodyti, ką jie teikia – paklausimą ar pretenziją.

Labai svarbu, kad patys tiekėjai žinotų, ką jie teikia – paklausimą ar pretenziją, bei jas teiktų pagal situaciją. Papildomos, pasiūlymui rengti reikalingos informacijos, arba neaiškių sąlygų turiniui paaiškinti reikėtų teikti klausimą, o ne pretenziją. Ir priešingai – jeigu tiekėjo nuomone tam tikra sąlyga yra neteisėta, neproporcinga ir nepagrįstai riboja konkurenciją, jis turėtų teikti motyvuotą pretenziją, o ne užduoti klausimus ar prašyti, kad pirkimo vykdytojas „pasiaiškintų“ tiekėjui ir ką nors „įrodytų“.

Pretenzijos turinys turi būti konkretus ir aiškus, nurodant, kokie organizacijos sprendimai yra skundžiami ir dėl kokios priežasties, taip pat aiškiai nurodant, ko yra reikalaujama. *Pavyzdžiui, nurodant, kad pirkimo vykdytojo parengta techninė specifikacija diskriminuoja tiekėjus, kadangi jos X eilutėje nurodytas reikalaujamas Y funkcionalumo realizavimas yra patentuota įmonės Z technologija, todėl jokio kito gamintojo įrangos pasiūlyti neįmanoma ir taip diskriminuojami gamintojai, gaminantys lygiaverčius įrenginius, todėl reikalaujama panaikinti atitinkamą reikalavimą*. Esant galimybei, reikėtų pridėti ir pretenzijoje nurodomus argumentus įrodančius dokumentus ar nuorodas į interneto šaltinius, literatūrą.

Svarbu!

Teikiant pretenziją tiekėjai turėtų žinoti:

- kokie yra pretenzijų pateikimo terminai ir jų laikytis, kadangi pirkimo vykdytojas neprivalo nagrinėti pretenzijos, pateiktos nesilaikant VPĮ ar PĮ nustatytų terminų.⁴¹
- [pretenzija bus nagrinėjama tik tuomet, jeigu bus pateikta tinkamu būdu](#), t. y. pretenzija negali būti pareikšta telefonu. Pretenzija turi būti pateikta elektroninėmis priemonėmis, o mažos vertės pirkimų atveju – raštu tiekėjo pasirinktomis priemonėmis⁴².
- pretenzija turi būti pagrįsta, argumentuota, joje turi būti aiškiai nurodyta, kas yra skundžiama ir ko reikalaujama.

⁴⁰ Lietuvos apeliacinis teismas, 2017 m. balandžio 27 d. nutartyje, priimtoje civilinėje byloje Nr. e2-847-302/2017

⁴¹ [Kokie yra pretenzijų pateikimo terminai?](#)

⁴² VPĮ 101 str. 3 d., PĮ 107 str. 3 d.

Pirkimo vykdytojas neprivalo nagrinėti pavėluotai pateiktų pretenzijų, **tačiau jei jis, preliminariai įvertinęs pretenzijos turinį, mato, kad tiekėjo pretenzija gali būti pagrįsta**, tokią pavėluotai pateiktą pretenziją jis gali priimti nagrinėti, siekdamas išvengti VPĮ ar PĮ pažeidimų.

Neretai sulaukiama tiekėjų skundų, kuriuose jie nurodo, kad pateikus pretenziją jie nėra informuojami apie procedūrų stabdymą, bei nurodo manantys, kad pirkimo vykdytojas juos (jų pretenziją) ignoroja. Vis dėlto, dažniausiai toks įspūdis būna klaidingas, kadangi pirkimo vykdytojas neprivalo ir anksčiau neprivalėjo tiekėjų informuoti, jog procedūros yra sustabdytos, o nuo 2023 m. pasikeitus VPĮ ir PĮ nuostatomis visiškai nebeliko ir paties reikalavimo stabdyti pirkimo procedūras⁴³, todėl vien tai, kad tiekėjas iš karto po pretenzijos pateikimo negavo jokios informacijos iš pirkimo vykdytojo, dar nereiškia, kad pirkimo vykdytojas tiekėją ignoroja. Pretenziją išnagrinėti ir atsakymą pateikti pirkimo vykdytojas turi per **6 darbo dienas**.

Vienam ar keliems tiekėjams pateikus pretenziją pirkimo vykdytojui nereiškia, kad sustabdomas pasiūlymų pateikimo terminas – tiekėjai vis tiek gali teikti pasiūlymus. Jei jau yra suėjęs pasiūlymų pateikimo terminas, tiekėjui nebėra galimybės pateikti pasiūlymo.

Jei pirkimo vykdytojui benagrinėjant pretenziją sueina pasiūlymų pateikimo terminas, tai tiekėjai nebeturi galimybės pateikti pasiūlymų. Jeigu pirkimo vykdytojas priima sprendimą, kad pretenzija nepagrįsta, jis neprivalės pratęsti besibaigiančio pasiūlymų pateikimo termino ir pasibaigus pasiūlymų pateikimo terminui pasiūlymo neteikę tiekėjai šiame pirkime jau nebegalės dalyvauti. Svarbu atsiminti, kad pateiktos pretenzijos pirkimo vykdytojui, netrukdo tiekėjams teikti pasiūlymus, teikti kitas pretenzijas ar klausimus.

Svarbu!

Tuo atveju, kai pirkimo vykdytojas per nustatytą 6 darbo dienų terminą neišnagrinėja jam pateiktos pretenzijos, tiekėjas turi teisę kreiptis į teismą,⁴⁴ vis dėlto, pretenzijos nagrinėjimas kartais pagrįstai gali užtrukti ir ilgiau (pirkimo vykdytojas turėtų apie tai informuoti), todėl rekomenduojame susipažinti ir su šiuo [DUK](#)

Pirkimo vykdytojas neprivalo nagrinėti pretenzijų, teikiamų pakartotinai dėl to paties pirkimo vykdytojo priimto sprendimo arba atlikto veiksmo. Taigi, jeigu tiekėjas nėra patenkintas pretenzijos išnagrinėjimo rezultatu, jis gali kreiptis į teismą, bet jokia būdu ne teikti antrą ar trečią pretenziją prašant „pakartotinai peržiūrėti“ sprendimą.

Tiekėjas, pirkimo vykdytojui pateikęs vieną pretenziją neribojamas pateikti naujų, jeigu šios nelaikytinos pakartotinėmis, juolab, kad viešojo pirkimo procedūrose tiekėjų interesus gali pažeisti ne vienu metu priimti pirkimo vykdytojo sprendimai. Pretenzijų pakartotinumui vertinti svarbus ne pirkimo vykdytojo ginčijamų sprendimų priėmimo momentas, o šių sprendimų turinio atskirtis, pavyzdžiui, *skirtingos pirkimo sąlygos*.⁴⁵

Pavyzdžiui, tiekėjas gali pateikti vieną pretenziją dėl pirkimo sąlygų, kitą pretenziją dėl patikslintų pirkimo sąlygų ir dar vieną pretenziją dėl pirkimo sąlygų paaiškinimo (kai kitas tiekėjas prašo paaiškinti sąlygas ir skundžiamas pirkimo vykdytojo paskelbtas sąlygų paaiškinimas, kuriuo šis pakeitė kurią nors sąlygą). Šioje situacijoje pirkimo vykdytojas turėtų atsakyti į visas tris pretenzijas, jeigu jos pateiktos laiku.⁴⁶

Tiekėjų teisė pirkimo vykdytojui teikti naujas nepakartotines pretenzijas savaimė nepanaikina pretenzijų ir ieškinių terminų skaičiavimo tvarkos ir jos privalomo taikymo. Taigi, nors tiekėjai turi teisę pateikti naujas

⁴³ VPĮ 103 str. 2 d., PĮ 109 str. 2 d. bei [DUK](#).

⁴⁴ VPĮ 102 str., PĮ 108 str.

⁴⁵ *LAT e3K-3-360-248/2018*

⁴⁶ [Turite atsakyti į abi pretenzijas, jei jos nėra identiškos ir jei jos pateiktos laiku.](#)

(nepakartotines) pretenzijas pirkimo vykdytojui, pastarieji taip pat turi teisę dėl praleisto termino jų nenagrinėti (palikti jas nenagrinėtas).⁴⁷

6. Sutarties vykdymas

Pirkimo sutartis⁴⁸ turi būti vykdoma pagal pirkimo sutartyje numatytas sąlygas, todėl tiekėjai turi būti atidūs vykdydami pirkimo sutartį ir dėti visas pastangas užtikrinti tinkamą sutartinių įsipareigojimų vykdymą. Prekės tiekiamos, paslaugos teikiamos ar darbai turi būti atliekami būtent tokie, kokie yra numatyti pirkimo sutartyje.

Kiekvienas pirkimo vykdytojas paskiria darbuotoją, atsakingą už pirkimo sutarties vykdymą, kuris prižiūri, ar pirkimo sutartis yra vykdoma tinkamai, nepažeidžiant pirkimo sutarties nuostatų. Jei sutartiniai įsipareigojimai vykdomi netinkamai, turi būti kaupiami įrodymai bei taikomos pirkimo sutartyje numatytos sankcijos, o kraštutiniu atveju pirkimo sutartis gali būti nutraukiama. Taip gali atsitikti, kai tiekėjas iš esmės nevykdo pirkimo sutarties, pažeidžia jos esmines sąlygas ar esmines sąlygas vykdo su dideliais arba nuolatiniais trūkumais.

Esminis pirkimo sutarties pažeidimas – vertinamasis kriterijus, kurį vertinant turi būti atsižvelgiama į kiekvienos pirkimo sutarties specifiką, todėl vienu atveju netinkamu pirkimo sutarties įvykdymu ir esminiu pirkimo sutarties pažeidimu gali būti laikomas, pavyzdžiui, *vienos dienos termino praleidimas, kitu atveju net ir ilgesnis pirkimo sutartyje nustatyto termino pažeidimas nebus laikomas pagrindu nutraukti sudarytą pirkimo sutartį*.

Taigi, pirkimo vykdytojas kiekvienoje konkrečioje pirkimo sutartyje nustato, kas bus laikoma tos pirkimo sutarties esminiu pažeidimu. Jeigu pačioje pirkimo sutartyje nėra numatyta arba numatyta abstrakčiai, pavyzdžiui, „*Esminiu sutarties sąlygų pažeidimu bus laikomas bet kurio įsipareigojimo pagal sutartį nevykdymas ar netinkamas vykdymas*“, kas laikoma esminiu pažeidimu nustatoma, vadovaujantis Civilinio kodekso 6.217 str. pateiktais kriterijais, kurie padeda įvertinti, ar pažeidimas yra esminis.⁴⁹

Svarbu!

Jeigu tiekėjas pirkimo sutartį vykdo pažeisdamas esmines sąlygas su dideliais arba nuolatiniais trūkumais, toks tiekėjas įtraukiamas į **Nepatikimų tiekėjų sąrašą**.⁵⁰ Sąraše esantiems tiekėjams gali būti ribojama teisė dalyvauti pirkimuose.

Į Nepatikimų tiekėjų sąrašą tiekėjas įtraukiamas 3 metams.

Daugiau tiekėjams aktualios informacijos apie Nepatikimų tiekėjų sąrašą galite rasti [čia](#).

⁴⁷ LAT e3K-3-360-248/2018

⁴⁸ Visos raštu sudarytos sutartys ir informacija apie žodžiu sudarytas sutartis skelbiama <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/> tinklalapyje.

⁴⁹ DUK

⁵⁰ VPĮ 91 str. 1 d. nustatyta, kad į **Nepatikimų tiekėjų sąrašą** įtraukiami tiekėjai, kurie neįvykdė ar netinkamai vykdė sutartį, kai:

- 1) sutartis nutraukta dėl esminio pirkimo sutarties pažeidimo arba priimtas perkančiosios organizacijos sprendimas, kad tiekėjas pirkimo sutartyje nustatytą esminę pirkimo sutarties sąlygą vykdė su dideliais arba nuolatiniais trūkumais ir dėl to perkančioji organizacija pritaikė sutartyje nustatytą sankciją;
- 2) priimtas teismo sprendimas, kuriuo tenkinamas perkančiosios organizacijos reikalavimas atlyginti nuostolius, patirtus dėl to, kad tiekėjas sutartyje nustatytą esminę pirkimo sutarties sąlygą vykdė su dideliais arba nuolatiniais trūkumais.

Tiekėjams dažnai kyla klausimas, ar jie gali dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, jeigu yra įtraukti į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą⁵¹ arba į Nepatikimų tiekėjų sąrašą. Pažymėtina, kad tam tikrais atvejais gali. Tarptautinės vertės ir supaprastintuose (ne mažos vertės) pirkimuose pirkimo vykdytojai privalo nustatyti pašalinimo pagrindus, susijusius su ribojimais tiekėjams, kurie yra neįvykdę ar netinkamai įvykdę ankstesnę viešojo pirkimo sutartį, arba yra pirkime pateikę melagingą informaciją. Tačiau vien tiekėjo buvimas kuriame nors sąraše dar nereiškia, jog tiekėjo pasiūlymas bus automatiškai atmestas. Pavyzdžiui, tiekėjas, norėdamas dalyvauti pirkimo procedūrose turėtų įrodyti, kad yra „apsivalęs“,⁵² tačiau sprendimą dėl to, ar tiekėjo pritaikytos priemonės yra pakankamos, priims išimtinai pirkimo vykdytojas.

Mažos vertės pirkimuose pašalinimo pagrindas dėl melagingą informaciją pateikusių tiekėjų nėra privalomas, todėl, jeigu tiekėjas dalyvautų mažos vertės pirkime, kur toks pašalinimo pagrindas nekeliamas, toks tiekėjas galėtų dalyvauti pirkime ir nebūtų atmetamas. Jeigu pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose vis dėlto būtų įrašęs šį pašalinimo pagrindą, tuomet toks tiekėjas, norėdamas dalyvauti procedūrose turėtų įrodyti, kad yra „apsivalęs“, tačiau sprendimą dėl to, ar tiekėjo pritaikytos priemonės yra pakankamos, priims išimtinai pirkimo vykdytojas.

Sutarties keitimas

Pirkimo sutartis vykdoma tiksliai taip, kaip yra numatyta pirkimo sutarties nuostatose. Dalyvaujant pirkime bei pasirašydami pirkimo sutartis, tiekėjai turi įvertinti, kad, prireikus, galimybė pakeisti pirkimo sutartį bus labai ribota.

Pažymėtina, kad norint pakeisti pirkimo sutarties sąlygas, negalima jų keisti tiesiog šalims susitarus. Pirkimo sutartis nėra įprasta komercinė sutartis, todėl norint atlikti keitimą privaloma vadovautis VPĮ arba PĮ nuostatomis arba pirkimo sutartyje įtvirtintomis nuostatomis dėl sutarties keitimo. Jei vis dėlto kyla poreikis pakeisti sudarytą pirkimo sutartį, pirkimo vykdytojas visada turi įvertinti, ar tam yra teisinis pagrindas. Jeigu pirkimo sutartyje nėra įtvirtinta nuostata dėl keitimo ir pan., pirkimo vykdytojas gali svarstyti galimybę pakeisti pirkimo sutarties sąlygas, vadovaujantis VPĮ 89 str., PĮ 97 str. nustatytais atvejais. Jei nėra nei vieno iš minėtame straipsnyje nurodytų atvejų, pirkimo sutartis negali būti keičiama. Daugiau informacijos apie pirkimo sutarčių keitimą galite rasti [čia](#).

Pažymėtina, kad dažnai tiekėjai neatkreipia dėmesio, kad pirkimo sutarties vykdymo metu galima pasitelkti ūkio subjektą, kurio pajėgumais remiamasi tik tuomet, jeigu toks pasitelkimas galimas pagal VPĮ 89, PĮ 97 str. nuostatas, t. y. naujo ūkio subjekto pasitelkimas yra pirkimo sutarties keitimas. Visi naujai pasitelkiami ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, turi atitikti pirkimo dokumentuose ūkio subjektams keltus kvalifikacijos reikalavimus ir reikalavimus dėl pašalinimo pagrindų nebuvimo. Taip pat, pakeitus ūkio subjektą, kurio pajėgumais remiamasi kitu (kai subtieko pajėgumais tiekėjas rėmėsi vertinant kvalifikaciją), turi būti įvertinama, ar tiekėjas kartu su naujai pasitelktu ūkio subjektu atitinka visus pirkimo dokumentuose nustatytus minimalius kvalifikacijos reikalavimus, t. y. ir pakeitus ūkio subjektą kitu tiekėjo kvalifikacija pasiūlymo pateikimo metu būtų buvusi tinkama.

Nėra baigtinio sąrašo, kada ūkio subjekto keitimas, įtraukimas ar pašalinimas negalimas, kadangi turi būti vadovaujama pirkimo sutarties nuostatomis. Kaip minėta, atvejais, kuriais gali būti pasitelkiami nauji ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi arba keičiami esami, turi būti pagrįsti objektyviomis priežastimis.

⁵¹ Apie melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą daugiau informacijos galite rasti [čia](#).

⁵² VPĮ 46 str. 10 d.

Svarbu!

Tiekėjas turi nurodyti kontaktinį asmenį, kuris yra atsakingas už pirkimo sutarties vykdymą, kadangi pirkimo vykdytojams dažnai kyla problemų, norint rasti asmenį, atsakingą už pirkimo sutarties vykdymą ir su juo susisiekti. Jeigu kontaktinis asmuo keičiasi, pirkimo vykdytojas turėtų būti informuotas apie pasikeitimą.

Patarimai tiekėjams

1. Nelaukti paskutinės minutės pasiūlymui pateikti. Siekiant laiku pateikti tinkamą pasiūlymą, kuriame nėra klaidų, rekomenduotina nelaukti paskutinės minutės, o pasirūpinti tuo anksčiau, taip išvengiant papildomo streso ir apsidraudžiant, kad vis tiek bus galimybė pateikti pasiūlymą vėliau, iškilus ryšio sutrikimo, sistemos ar kitoms problemoms.

2. Įsidėmėti pasiūlymų pateikimo terminą ir kitus terminus bei jais vadovautis.

3. Kai pirkime 2 vokai, į pirmą voką neįdėti kainos pasiūlymo, ar dokumentų, iš kurių pirkimo vykdytojas galėtų nustatyti ar nuspėti siūlomą kainą.

4. Prieš pateikiant pasiūlymą, patikrinti, ar tikrai nėra aritmetinių klaidų. Skubant dažnai pasitaiko, iš pirmo žvilgsnio, smulkių klaidų, tokių kaip ne toje eilutėje nurodyta reikšmė, neteisingai atlikti aritmetiniai veiksmai ar pan. Tačiau tokios klaidos apsunkina tiek pačio tiekėjo, tiek pirkimo vykdytojo darbą. Taigi, taupant savo ir pirkimo vykdytojų laiką, prieš pateikiant pasiūlymą labai rekomenduotina paskirti pakankamai laiko ir peržiūrėti, ar parengtame pasiūlyme tikrai nėra klaidų.

Nuorodų atmintinė

<https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/>

<https://pirkimai.eviesiejipirkimai.lt/>

<http://vpt.lrv.lt/lt/cvp-is/mokymu-medziaga/tiekejams-1>

<http://vpt.lrv.lt/lt/metodine-pagalba/gaires-ir-rekomendacijos>

<http://vpt.lrv.lt/lt/metodine-pagalba/tiekejams/apie-viesuosius-pirkimus-paprastai-1>

<https://pirkimai.eviesiejipirkimai.lt/ctm/Company/CompanyRegistration/RegisterCompany?B=PPO&OID=1>

<http://klausk.vpt.lt>

Daugiau aktualios informacijos galite rasti VPT parengtoje [dažniausiai užduodamų klausimų skiltyje](#).



Dokumento versijos

Versija	Data	Pastabos, papildoma informacija
0	2020 02 11	Dokumento projektas .
1.	2020-04-07	Pradinė dokumento versija .
1.1	2023-07-31	Atnaujinta dokumento versija, papildant pagal VPĮ pakeitimus ir aktualią teismų praktiką .
1.2	2024-05-09	Atnaujinta dokumento versija, papildant pagal PĮ pakeitimus ir atnaujinant internetines nuorodas. Šis dokumentas.

Naujausios versijos ieškokite [VPT svetainėje](#)